

Ankenævnet *for* Forsikring

Den 6. april 2022 blev i sag nr. 96674:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har forsikring ved tab af erhvervsevne.

I klage af til nævnet 26/3 2021 har klagerens repræsentant bl.a. anført:

"Vi har forud for denne klage 19. februar 2021 fremsat en ny klage overfor PFA, hvilken PFA har afvist i brev af 4. marts 2021. Vi vil sekundært kommentere PFA's modsvar af 4. marts 2021.

Vi har modtaget sagens akter og har gennemgået disse. Med baggrund i akterne, så stiller vi os uforstående overfor dels sagsbehandlingen, men i sagens natur også PFA's slutvurdering.

Vi må samtidig konstatere, at [klageren] har udfærdiget et omfattende klageskrift på 8 sider, hvilket PFA også har afvist, i vores optik uden, at adressere [klagerens] klagepunkter.

Vi bad derfor PFA om at genoptage udbetalingerne (retroaktivt) på de policevilkår, som givet for medarbejdere ansat i [virksomhed1]. Dette har PFA ligeledes afvist.

Nedenstående er uddrag af vores klageskrift til PFA.

Vores bekymringer og syn på sagen:

I forbindelse med revurdering af sagen (pr. 1. september 2019), anmoder PFA om en objektiv uvildig psykiatrisk SPA. Denne foretages 3. oktober 2019 og [speciallæge] udarbejder notat af 11. oktober 2019.

Forud for dette, så har PFA udbedt sig de kommunale akter pr. 12. juli 2019 (124 sider), som PFA modtager 28. august 2019, for på denne baggrund at have et fuldstændigt billede af [klagerens] situation.

Med baggrund i sagens akter og den modtagne psykiatriske SPA, foretager PFA's lægekonsulent den 23. oktober 2019 en vurdering af sagen.

Denne konklusion er i vores optik sagligt begrundet og giver en klar og direkte lægefaglig vurdering. Af PFA's egne registreringer s. 11 fremgår: *'Alle behandlingsmuligheder er dog endnu ikke udtømte. Hun er aktuelt i behandling og herefter forventes ny arbejdsprøvning. Der kunne også være indikation for henvisning til klinik for komplekse sygdomme. Jeg vurderer hun er varigt nedsat med mere end halvdelen i eget erhverv og midlertidigt nedsat med mere end halvdelen i ethvert erhverv. Prognosen er ikke god, men hun er jo ung. Foreslår at spørge til tilstanden igen om 9-12 måneder.'*

Dette er en meget klar lægefaglig vurdering, foretaget af PFA's egen lægekonsulent. I beskrivelsen ligger samtidig INGEN indikation om ønsket, om indhentning af yderligere oplysninger.

PFA's egen læge peger på, at udredning via Klinik for Komplekse Sygdomme kunne være en mulighed. Denne er foretaget og dateret 22. juli 2020 og indeholder, som vi vil henvise til senere, en klar anbefaling om, at en evt. praktik skal ske via opstart af 2*2 timer/uge.

Alligevel må vi med bekymring konstatere, at 'nogen' kommer til den beslutning, at vurderingen må være mangelfuld, eller nok mere, at PFA opgør skaden til 6.130.879 kr.! Det er naturligvis givet, at [klageren] skal have pension resten af hendes arbejdsliv, men det er ikke det, som vi beder om.

Fakta er, at [klageren] i oktober 2019 bliver udbedt et funktionsskema. Samtidig anmoder PFA også om opdaterede kommunale akter (65 sider).

Disse nye kommunale akter giver ikke megen ny data, men man bør alligevel observere:

- S. 9 af 65 – det fastslås, at 'Der skal iværksættes en ny virksomhedspraktik i januar 2020'
- S. 10 af 65 – [klageren] fortsætter i det selvbetalte stressforløb
- Et stressforløb, som PFA IKKE ønskede at medvirke i!
- S. 21 af 65 – Journal notat: 'Der er taget stilling til, at [klageren] fortsat er uarbejdsdygtig som følge af egen sygdom.'
- S. 46 af 65 – Journal notat: 'Der er taget stilling til, at [klageren] fortsat er uarbejdsdygtig som følge af egen sygdom..'

Hvad er det, PFA finder i akterne s. 1-65, som gør, at PFA mener, at der berettigelse for en ny helt anden vurdering?

Kommentar:

Det er vores klare opfattelse, at der 'intet' er at finde i akterne og det er os klart uforståeligt, at disse nye akter, skulle ændre den lægefaglig vurdering.

Ny 'vurdering'

18. december 2019 bliver lægekonsulenten bedt om at tage stilling til sagen igen.

Af svaret fremgår:

'I min besvarelse fra d. 23.10.2019 har jeg ikke taget højde for det aktivitetsniveau, som beskrives i de kommunale akter.....'Uanset diagnosen vil jeg vurdere, at de forskellige udtalelser om [klageren] aktivitetsniveau, psykiaterenes påpegning af personligheds-mæssige træk som baggrund for at komme tilbage på arbejdsmarked og endelige [klagerens] tydelige påpegning af, at hun ikke må komme over 19 timer om ugen, idet hun så vil miste forsikringspengene gør, at jeg vil skønne [klagerens] EE nok er noget nedsat pga. skrøbelighed, men at der samlet ikke er dokumentation for at hendes EE er nedsat med mere end halvdelen pga. psykisk sygdom.'

Når man læser dette forløb, så kan man ikke undgå at undres. De 65 sider i kommunale akter, som PFA modtager, giver reelt intet andet billede end, hvad der forelå i vurderingen 23. oktober 2019, men understøttes alene af ovenstående 4 punkter.

'Erhvervsevne udover 19 timer'

Hvad angår [klagerens] udtalelse omkring 19 timer, så redegør [klageren] tydeligt og utvetydigt for dette i hendes klage. Derudover, hvis [klageren] måtte have en interesse i at holde sig 'syg', så giver et selvbetalt stresshåndterings kursus ikke megen mening, et tiltag, som PFA i øvrigt ikke ville støtte!

Kursets omfang var behandling 1-1½ times varighed, 1 gang ugentligt - hver 14. dag ved enten enesamtale, hypnose eller Body SDS. Pris 9.000 kroner, som [klageren] betalte ud af en løn på 0 kroner! Forløbet afsluttedes dog, da der ikke var progression.

Bekymring omkring PFA's grundlag for vurdering

Vi rejser denne problemstilling, da den i sig selv viser, at PFA ikke kigger på den konkrete sag og de betingelser, der knytter sig dertil, herunder i deres afgørelser bruger forkerte data, som ikke vedrører [klageren].

Derudover, vil vi gerne sætte fokus på PFA's brug af oplysninger, som vi ikke finder rimeligt.

Policemæssige fakta.

Fakta: [klageren] stoppede pr. 1. juni 2017 hos [virksomhed1] og overgik derefter i forbindelse med lønophør til udbetaling ved tab af erhvervsevne og fik frem til PFA's uberettigede stop af udbetaling 1. september 2019, ydelse fra denne forsikring uden ophør.

Alligevel skriver PFA i tilkendelsesbrev af 12. januar 2018 første afsnit s. 2 *'Vi har vurderet ... Da din indtjening er nedsat med mindst 10%, får du udbetalt PFA Erhvervsevne i den nævnte periode.'*

Vi modsætter os naturligvis ikke, at [klagerens] erhvervsevne er nedsat eller, at der skal ske udbetaling, MEN 10% indtægtskrav er en generel PFA regel og IKKE, hvad der gælder for [virksomhed1] ansatte, medmindre PFA vil påstå, at [klagerens] ordning i forbindelse med overgang overgår til PFA normale regler.

Imidlertid 'forringes' [klagerens] betingelser yderligere. I afslagsbrev af 11. august på baggrund af [klagerens] klage, skriver PFA på s. 1 afsnit 5+7.

'Vurderingen af erhvervsevnetabet er toledet'

'For det andet skal den faktiske indtjening ved arbejde, det vil sige forsikrede økonomiske erhvervsevne, være nedsat med mindst 50% i forhold til den forsikredes dækningsgivende løn på tidspunktet for den helbredsmæssige erhvervsevne nedsættelse.'

Det skal dog noteres, at PFA imidlertid godt ved, at der er en karenperiode på 6 måneder.

PFA kommer ikke yderligere ind på den økonomiske erhvervsevne, men hvis PFA ikke har styr på de basale policeregler, der gælder for den faktuelle police, hvordan kan man så sikre sig en rimelig vurdering? Det økonomiske krav for policer i [virksomhed1] er 1 kr. indtægtstab eller 0,01 kr.

PFA's brug af oplysninger:

PFA bestiller en psykiatrisk speciallæge undersøgelse v. ...

Konklusionen af denne speciallæge undersøgelse er bl.a.

- *'Tilstanden skønnes at have en ikke ringe indflydelse på hendes arbejdsevne'.*
- *'Der skønnes ikke at være uoverensstemmelse mellem hendes klager og de objektive fund.'*
- *'Det er svært at udtale sig om prognosen, men jeg ville forvente, at der godt kunne blive tale om et længerevarende forløb.'*

Man kan stille spørgsmålet om PFA har overset ordet 'IKKE'!

Det er i øvrigt med udgangspunkt i selvsamme undersøgelse, at PFA's egen lægekonsulent kommer frem til, som tidligere fremført følgende konklusion: *'Jeg vurderer hun er varigt nedsat med mere end halvdelen i eget erhverv og midlertidigt nedsat med mere end halvdelen i ethvert erhverv. Prognosen er ikke god, men hun er jo ung. Foreslår at spørge til tilstanden igen om 9-12 måneder.'*

Denne afgørelse og derved også speciellægeerklæringen blev imidlertid tilsidesat i PFA's sagsvurderingsproces, hvilket vi finder dybt bekymrende.

[Klagerens] aktiviteter

Samtidig noterer vi os, at PFA i afgørelse af s. 7 afsnit 2 angiver: *'Samtidig har du magtet at ordne mange praktiske opgaver i hjemmet i forbindelse med klargøring til din ægtefælles virksomhed på jeres hjemadresse, oprydning af værelser, rensede fliser med en højtryksrenser m.m.'*

Dette skal i PFA's optik ses i sammenhæng med, at [klageren] jf. PFA's tekst kunne arbejde '15 timer ugentligt, dog ikke fordelt over 5 dage'.

Fordeling af arbejdstid er jo givet under hensyn til hvil og er det ikke rimeligt, at [klageren] foretager sig andet end blot at arbejde?

Med rimelighed kunne man sige, at et døgn består af 8 timers søvn, 8 timers arbejde, 8 timers fritid, transport og hjemlige opgaver.

At bruge argumenter som, at [klageren] pludselig kan arbejde mere end halvdelen er absurd. En indretning af virksomhed i et 109 kvm. rækkehus giver sine naturlige begrænsninger i opgaven omfang.

Hvad angår 'klargøring til din ægtefælles virksomhed på jeres hjemadresse', så snakker vi klargøring og oprydning i 8-10 kvm. kontor!

Hvad angår 'renset fliser med en højtryksrenser', så befinder føromtalte (2 etagers rækkehus) på en 156 kvm. grund. Selve rensningen relater sig alene til gården og faktisk kun halvdelen. Så hvis vi alene snakker fliserne i forgården, så er opgaven vel begrænset.

Slutteligt, så er ovenstående foregået over en periode på 2½ måned – EFTER at praktikforløbet var afsluttet. Er det hhv. PFA's og Ankenævnets opfattelse, at dette er en urimelig brug af sine evner og derved en bekræftelse på, at [klageren] kan arbejde mere end 50%?

Slutteligt, så forholder PFA sig IKKE til [klagerens] situation i funktionsskema af 28. oktober 2019, hvoraf det bl.a. fremgår, at [klageren] ikke har et stort aktivitetsniveau, som PFA angiver og at [klageren] kæmper med søvnproblemer. Det måtte ellers forventes, at PFA vurderer [klagerens] aktuelle situation!

Forkerte data:

Klagesvar af 11. august 2020 s. 3:

Af journalnotat udfærdiget af [privathospital] den 12. august 2019, fremgår bl.a. følgende: *'Samtale omkring MR-scanning, belastningsstrategi etc. Det viser sig, at pt. har været sygemeldt i 5-6 uger, der har også været noget ferie i denne periode, og mens pt. har haft ferie, har tilstanden bedredes ganske væsentligt, dvs. når pt. ikke udsættes for utilsigtet fysisk belastning, har hun det væsentligt bedre. Man må tilstræbe, at pt. får en dagligdag inkl. Arbejde, hvor hun undgår tungt rygbelastende arbejde og ensformige arbejdsstillinger, dvs. der skal gives mulighed for skiftende arbejdsstillinger etc. Derudover statisk styrketræning...'*

Man kan stille sig spørgsmålet – hvordan vil det hjælpe [klageren], hvis: *'..hvor hun undgår tungt rygbelastende arbejde og ensformige arbejdsstillinger, dvs. der skal gives mulighed for skiftende arbejdsstillinger etc. Derudover statisk styrketræning...'*

Reelt kan man vel ikke modsætte sig, at undgåelse af rygbelastende arbejde, ensformige arbejdsstillinger og statisk træning vil være godt for [klageren] eller for andre for den sags skyld, men problemet er, at ovennævnte IKKE er [klageren]. [Klageren] har aldrig besøgt, været behandlet og/eller opereret på [privathospital]!

Hvordan kan [klageren] forvente en objektiv vurdering, når PFA bevidst overfortolker data, ikke har styr på, hvilken police [klageren] har og så åbenlyst ikke har styr på fakta!

Mangelfuld rådgivning og information:

Vi bemærker samtidig, at [klageren] ikke har fået en rimelig og objektiv rådgivning.

I PFA's svar af 11. august 2020 henholder PFA sig til, at [klageren] i tilkendelsesbrev af februar 2019 er blevet orienteret om hendes muligheder.

Dertil har vi følgende kommentarer og observationer.

1. Omfanget af konsekvensen af de beskrevne dækninger er ikke korrekt. PFA skriver, at dækning samt helbredssikring ophører.
 - a. Helbredssikringen er ikke omfattet af præmiefritagelse, så hvordan kan den ophøre?
2. PFA er vidende om, at [klageren] er syg. PFA er også vidende om, at når de skriver, at 'de vil bede om nye helbredsoplysninger', så er dette naturligvis korrekt, men PFA har også fuld indsigt i, at skulle [klageren] bede om at genoptage sin pensionsordning, så vil PFA IKKE tilbyde [klageren] en sådan forsikring, givet hendes tilstand.
3. PFA afslutter deres sagsbehandling i januar 2020 – 4 måneder efter ophør og 1½ måned efter, at [klageren] i givet fald skulle have videreført.
4. [Klageren] modtager 4. marts 2020 en police, som bekræfter dette, altså 6 måneder efter ophør!

I forløbet er der INGEN kontakt fra PFA hverken mundtligt eller skriftligt, hvori man understreger vigtigheden af, at man viderefører sine forsikringer. Er det god rådgivning? Handler PFA med god skik ud fra de oplysninger, som de har til rådighed?

Samtidig har [klageren] jo løbende, både skriftligt og telefonisk været i kontakt med PFA, men ingen gør noget!

Samtidig kan vi observere, at der i afslagsbrevet af januar måned ikke gives information om, hvordan [klageren] kan klage. Det fremgår blot, at hun kan ringe eller skrive via 'MITPFA'. Hvorfor informerer PFA ikke om [klagerens] klagemuligheder? ELLER, givet den lange sagsbehandlingstid, giver [klageren] en sidste chance for at kunne videreføre sin dækning, velvidende, at PFA har fjernet det økonomiske grundlag herfor?

[Klagerens] situation i perioden 1. september 2019 til nu

Som PFA's egen lægekonsulent konkluderede, så skulle man have fortsat udbetalingerne i 9-12 måneder yderligere, men vi må desværre konstatere, at [klagerens] situation ikke er forbedret. At PFA har påført økonomiske udfordringer og bekymringer har ikke gjort [klageren] raskere – tværtimod!

I [klagerens] klage af 23. januar 2020 udtaler [klageren]: *'Fra efteråret 2019 til nu, har jeg følt mig som et søm i gang på gang har banket længere ned i underlaget, og jeg er nu banket helt i bund billedligt talt, så jeg snart ikke kan mere.'*

'Imens jeg skriver dette brev sitrer hele min krop, jeg får hovedpine og jeg sover dårligt om natten – fordi jeg igen skal præstere og bevise at jeg rent faktisk er syg!'

[Klageren] er fortsat i behandling for depression igangsat af hendes egen læge og psykiater og modtager medicinsk behandling herfor (Mianserin 15mg og Brintellix 20mg. Derudover tager [klageren] løbende lægeordineret smertestillende medicin i form af Panodil 2* 500 mg. og Ibuprofen 400mg for hendes hyppige spændinger.

Slutteligt, er det altafgørende for [klagerens] nuværende situation, at hun får hvile og må sove til middag dagligt.

[Klageren] skulle have været i virksomhedspraktik jf. notet af 28. november 2019 opstart med '6-12 timer/uge', dette står i væsentlig kontrast til PFA's vurdering!

Klinisk Funktion, ... – læge i Socialmedicin:

Som det fremgår af PFA's svar fra 11. august 2020, så vurderer socialmedicinsk klinik 9. juli 2020, at [klagerens] 'funktionsevnen vurderes at være væsentligt og varigt nedsat'. Denne faglige vurdering tilsidesætter PFA også, men konkluderer, at 'du har opnået en ugentlig arbejdstid på 15 timer ugentligt i forbindelse med arbejdsprøvningen og, at kommunen ikke ser dig som kandidat til fleksjob, da de mener, at du kommer tilbage til arbejdsmarkedet på ordinære vilkår.'.

Det ændrer jo ikke på [klagerens] sygdom og situation her og nu. Samtidig anerkender PFA ikke fleksjob, som værende lig med berettigelse til tab af erhvervsevne, hvorfor argumentet er uden vægt. [Klageren] er IKKE tilbage!

Samtidig må vi opponere, når PFA skriver '*Jeg gør i den forbindelse endnu engang opmærksom på, at det afgørende ikke nødvendigvis er, hvad du aktuelt gør, men hvad du bør være i stand til*'.

Dette må være en juridisk vurdering og ikke lægefaglig vurdering, da det forsat i direkte modstrid med PFA egen lægekonsulents vurdering, altså indtil lægekonsulenten får besked på, at der skal laves en ny. Det er svært ikke at tolke anderledes.

PFA's 'budskab' om, hvad [klageren] måtte 'være i stand til' og den gennemførte arbejdsprøvning står i væsentlig kontrast til konklusionen fra Klinisk Funktion:

'Skånebehov

Ved evt. praktik anbefales at starte på ca. 2x2 timer med efterfølgende langsom optrapning af tid...'

Ovenstående er i væsentlig konflikt med PFA's såkaldte 'vurdering'.

Socialmedicinsk klinik på [hospital] anbefaler følgende: '*Skånebehov: Ved evt. praktik anbefales at starte på ca. 2x2 timer/uge med efterfølgende langsom optrapning af tid i tæt samarbejde med [klageren], samt fleksible mødetider, med mulighed for at møde senere på dage med symptomforværring ...'*

'Der anbefales en nærliggende arbejdsplads med fokus på et godt socialt miljø, samt hvor hun ikke udsættes for kraftigt lys- og lydindtryk herunder skærmarbejde. Arbejdsopgaver bør være velstrukturerede, enkle, afgrænsede, og forudsigelige uden krav til koncentration, hukommelse og tempo, samt af ikke fysisk krævende karakter og med mulighed for stillingskifte, hvile og pauser undervejs'

[Klageren] har i sin dialog med dem, verbalt fået oplyst, hun ikke skal forvente nogensinde at blive rask.

Kronisk træthedssyndrom

Det fremgår ligeledes af rapporten, at hvis [klageren] ikke synes i bedring om noget tid, anbefales det, at hun henvises til deres afdeling for ME/Kronisk træthedssyndrom 'Center for komplekse Symptomer'.

Helt specifikt skriver man: *'På nuværende tidspunkt tilrådes at fokusere på at bringe [klagerens] ressourcer i spil mhp. at opnå tilknytning til arbejdsmarkedet med de nævnte skånehensyn. Det vurderes ikke på nuværende tidspunkt relevant med henvisning til Center for Komplekse Symptomer, som tidligere foreslået af egen læge, men det kan ikke udelukkes, at det ved manglende progression eller forværring i [klagerens] helbredstilstand, vil blive relevant på et senere tidspunkt.'*

Dertil kan det nævne, at der er 2 års ventetid til udredning via Center for Komplekse Symptomer.

Vi sætter fokus på dette, da den 'manglende henvisning' IKKE skal opfattes, som værende, at [klageren] ikke lider af Kronisk træthedssymptom, men at fokus, kombineret med ventetiden gør, at det pt. ikke er relevant, men kan genoptages, hvis der er manglende progression.

Psykiatrisk speciallæge erklæring af 23. juni 2020 v. i Psykiater ...: *'Efter min vurdering har pt. kronisk træthedssyndrom og mild-moderat depression..... Krav fra omverden belaster hende på et niveau, som gør, at hun har meget nedsat funktionsevne på nuværende tidspunkt.'*

Man kan jo undre sig over, at et kundeejet pensionsselskab, som gerne vil undgå langvarige skader ikke gør mere for, at fjerne de belastninger, som nedsætter de syges funktionsevner.

Dertil kan man læse *'Hun skriver dagligt skemaer om hvordan hun har det. Dette har hun lært på et stresshåndteringskursus. Det stresser og belaster hende, men aktuelt vil hun ikke holde op, fordi det kunne være, at PFA skulle bruge det'*

Er det en kunde, som modarbejder PFA?

Slutteligt, kan man læse, at [klageren] modtager følgende medicin efter udskrivning af Psykiater ... (Melatonin 6mg til natten, Mianserin 15mg, Brintellix 20mg) – (Sovemedicin, Antidepressivt middel, behandling af depression).

Afsluttende bemærkninger fra [klageren] - citat

- 'Jeg håber inderligt, at Ankenævnet vil tage min klage alvorligt; hvis ikke, hvor står vi så. Jeg har kæmpet mod PFA, men de er argumentresistente.
- Som jeg har vist i min klage, så bruger PFA viden og fakta som de ønsker. De misfortolker data, bruger forkerte data og slutteligt, når jeg så tager mig sammen og bruger 3 uger på at skrive et klageskrift, så bliver jeg ikke taget alvorligt.'

Sagen fra vores side:

[Klagerens] udbetalinger skal genoptages retroaktivt og tilkendes fremadrettet i en rimelig og fair periode. Vi har på intet tidspunkt, angivet, at [klageren] skal tilkendes tab af erhvervsevne frem til pensionstidspunkt, om end vi kan være bekymrede for PFA's næste vurdering.

PFA skal erkende, at [klageren] IKKE har modtaget rettidig og fair information omkring sin videreførelse. Dette punkt er på kort bane uden betydning, da [klagerens] udbetalinger skal genoptages. Dette skal tjene til, at PFA påtager sig sin forpligtigelse og tilsikrer fair og rettidig rådgivning til sygdomsramte medarbejdere."

Selskabet har den 28/6 2021 bl.a. redegjort for sagsforløbet og afgørelsen således:

"2 SUPPLERENDE SAGSFREMSTILLING

2.1 Sagens tema

2.1.1 Nærværende sag handler om, hvorvidt PFA har været berettiget til at standse udbetalingen af klagers tab af erhvervsevneydelser fra den 1. september 2019 under klagers forsikringsnr. ... hos PFA.

2.2 Faktiske omstændigheder

2.2.1 Nærværende sag udspringer af, at klager den 15. februar 2016 blev sygemeldt grundet arbejdsmæssig belastningsreaktion med symptomer på stress, muskelspændinger, hovedpine, diarré, hukommelsesproblemer og søvnbesvær.

2.2.2 Dette blev anmeldt til klagers pensionsforsikringsselskab, PFA, der den 24. april 2017 modtog klagers ansøgning om udbetaling ved tab af erhvervsevne, hvorefter PFA, efter karenstidens udløb, begyndte at udbetale erhvervsevnetabsydelser til klager.

2.2.3 Ved brev af 7. februar 2019 meddelte PFA klager, at udbetalingerne til hende ville blive bragt til ophør med virkning fra den 1. september 2019 som følge af, at hendes erhvervsevne efter PFA's opfattelse ikke længere var nedsat i dækningsberettiget grad, jf. bilag A. Det fremgik af samme brev, at forsikringerne ville fortsætte til den 1. december 2019, og at klagers ordning ville blive ændret til en indbetalingsfri ordning uden forsikringsdækninger, hvis PFA ikke hørte fra klager inden den nævnte dato med henblik på at videreføre forsikringen privat. Da PFA ikke hørte fra klager herom, ophørte klagers forsikring den 1. december 2019.

2.2.4 PFA har modtaget klagers genansøgning af 12. juli 2019, om udbetaling af forsikringsdækning for tab af erhvervsevne fra den 1. september 2019, hvor PFA ellers agtede at standse udbetalingen. PFA har ved brev af 23. januar 2021 [2020], bilag B, truffet afgørelse om, at udbetalingerne ikke kan genoptages fra den 1. september 2019, da det er PFA's vurdering, at klagers erhvervsevne stadig ikke er nedsat i dækningsberettiget grad.

2.2.5 PFA traf afgørelsen den 23. januar 2020 om ikke at genoptage udbetalingen af tab af erhvervsevnedækning fra den 1. september 2019, fordi PFA vurderede, at klagers generelle erhvervsevne ikke længere er nedsat med mindst halvdelen. PFA's vurdering var blandt andet baseret på en speciallægeerklæring af 11. oktober 2019 fra psykiater ... , jf. bilag C.

2.2.6 På tidspunktet for ophøret den 1. september 2019 havde klager fået udbetalinger siden den 1. juni 2017.

2.3 Klagers forsikringsdækning hos PFA

2.3.1 Klager havde en forsikringsordning hos PFA gennem sin ansættelse i [virksomhed1], som er underlagt pensionsvilkår af 6. januar 2016, jf. bilag D. Forsikringsordningen hos PFA giver ret til løbende udbetaling af erhvervsevnetabsydelser på 70 % af forsikringstagerens løn, hvis klagers erhvervs- og indtjeningssevne bliver nedsat med mindst halvdelen, dog maksimalt til klager fylder 68 år. Dækningen ved tab af erhvervsevne skal vurderes i henhold til punkt 6.1.1. i forsikringsbetingelserne, der er sålydende, jf. bilag D: ...

2.3.2 Forsikringsbetingelserne for dækning af tab af erhvervsevne er således toledet.

2.3.3 For det første skal mulighederne for at tjene penge ved arbejde af helbredsmæssige årsager være nedsat med mindst halvdelen. Denne betingelse omtales ofte som den helbredsmæssige betingelse for dækning.

2.3.4 For det andet skal den faktiske indtjening være nedsat med mindst halvdelen af, hvad fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse og alder tjener. Denne betingelse omtales ofte som den økonomiske betingelse for dækning.

2.3.5 Derudover gælder følgende betingelser for dækning, jf. bilag D: ...

2.4 Klagers sygdomsforløb

2.4.1 I forbindelse med skadesbehandlingen har PFA modtaget og indhentet en række lægelige og kommunale akter til belysning af klagers erhvervsevne.

2.4.2 Klager er født i [1980'erne] Hun er uddannet inden for kontor og har været kontoransat hos [virksomhed1] fra 2009 til februar 2016, hvor hun blev sygemeldt på grund af stress/belastning. Hun blev opsagt fra sin stilling som [kontoransat] hos [virksomhed1] med fratræden pr. 31. maj 2017.

2.4.3 Klager blev den 15. februar 2016 sygemeldt grundet arbejdsmæssig belastningsreaktion med symptomer på stress, muskelspændinger, hovedpine, diarré, hukommelsesproblemer og søvnbesvær. Klager har efterfølgende været i psykologisk behandling af flere omgange og har modtaget fysioterapi, været ved kiropraktor, deltaget i mindfulness, body SDS, samtaleterapi og været ved stresscoach.

2.4.4 Af de kommunale akter i sagen, bilag E, fremgår det, at jobkonsulenten den 21. december 2018 har noteret, at klager har beskrevet arbejdsmiljøet som konkurrencepræget og et sted, hvor hun har haft mange arbejdsopgaver, samt at hun har forsøgt at sige fra, men at dette aldrig er blevet hørt. Det fremgår endvidere, at klager startede i praktikforløb fra den 22. august 2017 til den 4. maj 2018, som ... ved [virksomhed2], jf. bilag E. Ved anden statusrapport til kommunen af 12. november 2017 skrev psykiater ... at klager havde fået det bedre og var begyndt at sove om natten. Klager oplyste også selv i opfølgningsskema til PFA af 12. december 2017, bilag F, at der var bedring i hendes tilstand i form af bedre humør og lidt mere stabil søvn. Klager oplyste dog, at hun skulle have mere overskud, mindre hovedpine og bedre søvn for at kunne arbejde igen/øge arbejdstiden.

2.4.5 Efterfølgende har klager ved opfølgningsskema af 19. marts 2018 og opfølgningsskema af 22.

oktober 2018, bilag G, oplyst, at der var en forbedring i hendes tilstand. Ved opfølgningsskema af 26. januar 2019, jf. bilag H, oplyste klager, at der ingen ændringer var i tilstanden, og at hun fortsat tog medicin.

2.4.6 Klager var i perioden fra den 16. maj 2018 til den 31. maj 2019 i virksomhedspraktik i [virksomhed3]. Det fremgår af notat fra opfølgningsmøde med kommunen af 8. april 2019, jf. bilag E, at det fortsat gik godt, men at klager på grund af ny terrasse derhjemme, havde malet og klargjort til håndværkere, hvilket gav dage med hovedpine og træthed. Det bemærkes, at klager ved opfølgningsmødet oplyste til sagsbehandleren, at hvis hun kom op på 19 timer i praktikken, så ville forsikringen stoppe udbetalingen. Af journalnotat fra kommunen den 8. april 2019, fremgår således følgende: *'[Klageren] synes selv at det går godt i praktikken, men har været træt og haft lidt udfordringer grundet de har fået lavet ny terrasse i deres hus hvilket har krævet en del af hende. [Klageren] har malet og gjort klar til håndværker, hvilket har bevirket at hun har haft mange dage med øget træthed og hovedpine.*

[...]

[Klageren] har den sidste tid efter ferie haft øget hovedpine og træthed hvilket skyldes at de har fået bygget ny terrasse, der har taget en del af hendes tid og kræfter samtidig med at hun har skulle passe praktikken, hvilket har været hårdt for hende.

[...]

Arbejdstiden ændres til [...] i alt 15 t. pr. uge. [Klageren] får herved endnu en dag på men er ikke villig til at gå yderligere op i tid end de 15 t. da hun mener det vil blive for hårdt.

[Klageren] fortæller at i fremtiden vil hun prioritere familien først, da hun føler at det er vigtigt for hende. [Klageren] har forsikring og oplyser at hvis hun kommer over 19 t. stopper de med at betale.'

2.4.7 Klagers virksomhedspraktik sluttede den 31. maj 2019, hvor den ugentlige arbejdstid var 15 timer. Det fremgår af kommunalt journalnotat af 10. juli 2019, jf. bilag E: *'[Klageren] har afsluttet virksomhedspraktik 31.05.2019, hvor hun nåede op på godt 15 timer/uge. [Klageren] følte sig presset i forhold til, at nogle af opgaverne skulle laves hurtigt, og hun havde svært ved at prioritere opgaverne. Han var glad for nogle af opgaverne, blandt andet ...*

[...]

[Klageren] fortæller, at hun har været meget glad for at gå hjemme de sidste 6 uger, idet hun har fået ordnet en masse, blandt andet oprydning af værelser og klargøring af ægtefælles kontor, idet hun har startet egen virksomhed.

[...]

[Klageren] har også rensat fliser med højtryksrenser og ordnet andre praktiske ting, som hun var bagud med.

[...]

[Klageren] spørger ind til fleksjob men hun oplyses om, at vi ikke ser hende i den målgruppe, og at vi er overbeviste om, at hendes arbejdsevne kan udvikles endnu mere, og at hun nok skal komme tilbage til arbejdsmarkedet på ordinære vilkår.'

2.4.8 Klager oplyste i opfølgningsskemaet til PFA af 11. juli 2019, bilag I, at der var en smule bedring i hendes tilstand. Ved kommunal samtale den 11. september 2019 oplyste klager endvidere, at hun den seneste uge havde haft det bedre end hun havde haft det meget længe, jf. bilag E.

2.4.9 Af psykiatriske speciallægeerklæring fra psykiater ... af 11. oktober 2019, bilag D, fremgår det, at det fra 2017 er gået fremad med hukommelsen, og søvnen efterhånden også er bedret, li-

gesom humøret er bedret, men at klager har følt skyld og utilstrækkelighed. Det fremgår bl.a. af speciallægeerklæringen:...

2.4.10 Det fremgår af funktionsskemaet til PFA modtaget den 1. november 2019, bilag J, at klager fortsat lider af hovedpine og spændinger samt at hendes daglige gøremål er på et minimalt niveau. Klager har endvidere angivet, at hun er udfordret på indkøbsliste, planlægning og madlavning samt husligt arbejde og havearbejde, ligesom at hun mangler overskud til samvær med sin [barn]. Det er endvidere oplyst, at klager må hvile sig i weekenderne for at kunne være der for [barn], men at hun efterfølgende har hovedpine og spændinger i dagene efter. Det fremgår også af funktionsevneskemaet, at klager på det sociale plan har problemer med at møde nye mennesker, som også efterfølgende giver hovedpine/spændinger dagene efter. Det fremgår endvidere, at klager mister tråden i samtaler, oplever problemer med længere tids PC-brug, og har mindre lyst til daglig pleje. Klager har endvidere oplyst, at hun har svært ved at overskue at køre selv uden for nærområdet, da der så opstår spændinger i skulder, nakke og hoved, og at hun generelt føler stivhed og ømhed i hele kroppen.

2.5 PFA's afvisning af forsikringsdækning

2.5.1 På baggrund af en vurdering af henholdsvis klagers erhvervsevne inden for eget erhverv og klagers generelle erhvervsevne, har PFA afvist at yde yderligere forsikringsdækning til klager for tab af erhvervsevne.

2.5.2 PFA har ved vurderingerne af klagers erhvervsevne lagt vægt på de lægelige og kommunale akter i sagen, som er delvis refereret ovenfor under afsnit 2.4. PFA's vurderinger og afgørelser vedrørende klagers forsikringsdækning opsummeres i det følgende.

2.5.3 Den 7. februar 2019 vurderede PFA klagers erhvervsevne inden for eget erhverv samt erhverv der ligner, jf. Bilag A. PFA lagde ved denne vurdering blandt andet vægt på, at:

- (a) Klager var sygemeldt for stress belastningsreaktion,
- (b) Men klager var i behandling ved psykiater og psykolog og modtog medicinsk behandling,
- (c) Og klager befandt sig midt i et jobafklaringsforløb i kommunen.

På baggrund af dette, traf PFA afgørelse om at standse udbetalingen af klagers forsikringsdækninger med virkning pr. 1. september 2019, fordi det var PFA's vurdering, at klager ville kunne arbejde

mere end halv tid igen efter den 1. september 2019. Samtidig blev klager opfordret til at vende tilbage til PFA, hvis hun mente at hendes erhvervsevne fortsat var nedsat, idet der i så fald skulle indhentes yderligere lægelige akter.

2.5.4 Den 12. juli 2019 modtog PFA klagers ansøgning om udbetaling af forsikringsdækning for tab af erhvervsevne for tiden efter 1. september 2019, hvorefter PFA foretog fornyet behandling af sagen.

2.5.5 Den 23. januar 2020 foretog PFA vurdering af klagers generelle erhvervsevne, jf. Bilag C. PFA lagde ved denne vurdering blandt andet vægt på, at:

- (a) Klagers helbredsmæssige erhvervsevne var stationær,
- (b) Det ganske vist ikke er lykkedes klager at vende tilbage til arbejdsmarkedet indenfor hendes hidtidige erhverv på mere end halv tid, siden klagers sygemelding i februar 2016,

- (c) Men klager havde det godt ved slutningen af sin praktik i foråret 2019 og arbejdede 15 timer ugentligt,
- (d) Og klager har samtidig magtet at ordne mange praktiske opgaver i hjemmet i forbindelse med klargøring af kontor til hendes ægtefælles virksomhed på deres hjemadresse, samt oprydning af værelser og rensning af fliser med en højtryksrenser m.v.

På baggrund af heraf, afviste PFA at genoptage udbetalingerne fra den 1. september 2019, fordi PFA vurderede, at klagers erhvervsevne ikke længere var nedsat i dækningsberettiget grad.

2.5.6 PFA har efterfølgende ved brev af 4. marts 2021 fastholdt, at klagers erhvervsevne rent helbredsmæssigt ikke er nedsat i dækningsberettiget grad. PFA henviste herved til begrundelsen i deres tidligere breve, jf. afsnit 2.5.2.1 og 2.5.2.3 samt følgende yderligere begrundelse:

- (a) Klager har siden 2008 lidt af psykiske gener, som hun igennem en længerevarende periode har været i stand til at arbejde med,
- (b) Klager har ikke fået påvist en alvorlig psykisk lidelse, idet hun ved samtalen hos den psykiatriske speciallæge den 11. oktober 2019, kun fremstod lettere depressiv,
- (c) Klager var til en samtale på kommunen den 28. november 2019, hvoraf det fremgår, at det gik meget bedre i forhold til klagers stresstilstand, og at sagsbehandlerens vurderede, at klager havde mange ressourcer og evner, som kunne bruges på det ordinære arbejdsmarked,
- (d) Den 22. juni 2020 vurderede den kommunale sagsbehandler, at klager skulle fortsætte i sit jobafklaringsforløb, og at hun fortsat ikke var i målgruppen for hverken ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension,
- (e) Klager har, henset til hendes unge alder, mange år tilbage på arbejdsmarkedet, inden hun går på pension, og det er derfor efter PFA's opfattelse ikke urealistisk, at klager på sigt skifter branche eller tilegner sig nye kompetencer på anden måde,
- (f) Klager var i sin seneste praktik i stand til at arbejde 15 timer om ugen,
- (g) Klagers funktionsniveau i fritiden underbygger, at hun trods sine gener kan mobilisere et fysisk overskud, som bør kunne omsættes til et højere arbejdsmæssigt funktionsniveau.

2.5.7 På baggrund af ovenstående forhold, var det fortsat PFA's vurdering, at der ikke var lægelig dokumentation for, at klager fra den 1. september 2019 ikke skulle kunne bestride et relevant arbejde på mere end halv tid i et erhverv med de rette skånehensyn i form af bl.a. enkle og velstrukturerede arbejdsopgaver, lavere arbejdstempo og arbejde som ikke er fysisk krævende med mulighed for stillingskift, hvile og pauser.

2.5.8 Med henvisning til, at klager efterfølgende modtog pensionsbeviser af henholdsvis den 3. marts 2020 og 21. januar 2021, hvoraf det fremgår, at klager har en indbetalingsfri ordning fra sit ansættelsesforhold, og at hun bl.a. ikke har en forsikring ved tab af erhvervsevne, fastholdt PFA derfor, at klagers forsikringsdækninger pr. 1. december 2019 er ophørt.

3 ANBRINGENDER

3.1 PFA har berettiget standset udbetalingerne

3.1.1 Det gøres gældende, at PFA har været berettiget til at standse udbetalingerne under klagers erhvervsevnetabsforsikring efter den 1. september 2019, da klager ikke har godtgjort, at hun opfylder forsikringsbetingelserne efter dette tidspunkt. Klager har således ikke godtgjort, at hendes generelle erhvervsevne - ud fra en helbredsmæssig vurdering - er varigt nedsat med mindst halvdelen efter den 1. september 2019.

3.1.2 Det er klager, der som forsikringstager har bevisbyrden for, at hun opfylder forsikringsbetingelserne.

3.1.3 Denne bevisbyrde indebærer, at klager blandt andet via lægelige vurderinger og andet materiale skal have dokumenteret, at hun har et erhvervsevnetab på over 50%, og at dette er varigt. Det

følger af forsikringsbetingelserne, at erhvervsevnetabsvurderingen også beror på en bedømmelse af klagers muligheder for at skaffe sig indtægt ved et arbejde, som med rimelighed kan forlanges af hende under hensyn til alder og uddannelse. Dette gælder også selvom klager har et arbejde på nedsat tid/fleksjob, idet hun ikke har krav på erhvervsevnetabsydelse, hvis det må antages, at hun i et andet job ville kunne tjene mere, eller arbejde i flere timer, end hun aktuelt gør.

3.1.4 Det gøres gældende, at klager ikke har løftet denne bevisbyrde.

3.1.5 Det bemærkes hertil, at det afgørende ikke er, hvad klager aktuelt arbejder, men derimod hvad hun ud fra de helbredsmæssige oplysninger – og efter et sagligt skøn – bør være i stand til at kunne arbejde.

3.1.6 Klager har ved meddelelse til Ankenævnet af 16. juni 2021 oplyst, at klager starter i praktik pr. 22. juni 2021 i [en virksomhed] med opstart på 2x2 timer om ugen og har i den forbindelse fremsat ønske om, at PFA kommer med en udtalelse om, hvorvidt 2x2 timers praktik pr. uge, harmonerer med PFA's vurdering om, at klager ikke har mistet halvdelen af sin generelle erhvervsevne. For så vidt angår dette spørgsmål skal det bemærkes, at PFA's vurdering af, om klager har mistet halvdelen af hendes erhvervsevne, ikke er et spørgsmål om, hvor meget klager faktisk arbejder, men en vurdering af, hvad hun med rimelighed bør kunne arbejde. Den nye oplysning om klagers arbejde på [virksomhed] ændrer derfor ikke PFA's vurdering af sagen.

3.1.7 Det er PFA's opfattelse, at der ikke på det foreliggende grundlag er lægelig dokumentation for, at klager fra den 1. september 2019 ikke er i stand til at bestride et relevant arbejde på mere end halv tid i et erhverv med de rette skånehensyn, jf. afsnit 2.5.6. Det skal i den forbindelse bemærkes, at klager har været i stand til at arbejde med sine psykiske gener, at der har været en løbende bedring af disse gener, og at klager endnu ikke er fuldt arbejdsprøvet. Der foreligger i øvrigt ikke nogen lægelig dokumentation i sagen for, at klagers tilstand er blevet forværret i forbindelse med hendes virksomhedspraktik. Der henvises desuden til klagers unge alder, og at der ikke er dokumenteret væsentlige fysiske skånehensyn. Det er derfor PFA's opfattelse, at klager er i stand til at arbejde mere end halv tid i et psykisk hensyntagende og skånsomt job, såsom et mere rutinepræget administrativt job med flere praktiske eller manuelle arbejdsopgaver uden mange deadlines, stress og pres, og med mulighed for ekstra pauser for at forebygge udtrætning.

3.1.8 Det gøres derudover gældende, at det ikke er retvisende for klagers arbejdsevne, at hun alene var i stand til at arbejde 15 timer om ugen i virksomhedspraktik, idet klagers specifikke oplysning til kommunen om, at hendes udbetaling ville ophøre, hvis hun nåede op på 19 timer, forekommer påfaldende, og kan have påvirket den opnåede arbejdstid, jf. afsnit 2.4.6. Med henvisning til sagsfremstillingen i afsnit 2.5.4 - 2.5.6 er det også PFA's opfattelse, at klagers fysiske overskud i privatlivet bør kunne omsættes til et højere arbejdsmæssigt funktionsniveau.

3.1.9 På baggrund af ovenstående er det PFA's opfattelse, at klagers generelle erhvervsevne ikke er nedsat med mindst halvdelen. PFA har derfor været berettiget til at standse udbetalingerne for tab af erhvervsevne, da klager ikke har løftet sin bevisbyrde for, at hendes generelle erhvervsevne er varigt nedsat med mindst halvdelen. Klager er derfor ikke berettiget til udbetaling af invalidepension samt præmiefritagelse."

Klageren repræsentant har den 2/9 2021 bl.a. anført:

"Bevisbyrden

Til gengæld, så fremdrager [selskabet] ikke uventet jf. 3.1.2, at det er [klageren], som har bevisbyrden for, at [klageren] opfylder forsikringsbetingelserne og [selskabets] konklusion er ikke overraskende jf. 3.1.4, at: *'Det gøres gældende, at klager ikke har løftet denne bevisbyrde'*.

Fakta er imidlertid, at [klageren] har løftet bevisbyrden. PFA's egen lægekonsulent anerkender, at [klagerens] erhvervsevne er nedsat og skriver, som fremhævet i vores klage: *'Alle behandlingsmuligheder er dog endnu ikke udtømte. Hun er aktuelt i behandling og herefter forventes ny arbejdsprøvning. Der kunne også være indikation for henvisning til klinik for komplekse sygdomme. Jeg vurderer hun er varigt nedsat med mere end halvdelen i eget erhverv og midlertidigt nedsat med mere end halvdelen i ethvert erhverv. Prognosen er ikke god, men hun er jo ung. Foreslår at spørge til tilstanden igen om 9-12 måneder.'*

På det tidspunkt, har PFA's egen lægekonsulent 124 sider kommunale akter, men vi må blot konstatere, at 'nogen' i PFA mener, at lægekonsulentens konklusion ikke er korrekt.

Så hvordan skal [klageren] kunne løfte bevisbyrden, når PFA forelægger beviserne deres egen lægefaglige kompetencer, men at dennes lægefaglige vurdering tilsidesættes?

Samtidig kan man stille spørgsmålet:

Hvordan kan [klageren] løfte bevisbyrden, hvis grundlagt hvorpå PFA træffer beslutninger er åbenlyst forkerte?

I vores klage fremhævede vi, at PFA i deres klagesvar af 11. august 2020, side 3 anvendte journal notat fra [privathospital] dateret 12. august 2019 (Se bilag 1).

[Selskabet] har behændigt valgt ikke at kommentere herpå, men fakta er, at PFA tilsidesætter egen lægekonsulents vurdering, anvender personlige data fra forkerte personer til deres vurdering og slutteligt, så må vi konstatere, at PFA efter vores opfattelse, ikke tillægger faktuelle data objektiv værdi.

[Klagerens] påvirkning af den offentlige vurdering

Vi må kraftigt opponere imod [selskabet] afsnit 3.1.8, hvilket vi på ingen måder finder passende.

'Det gøres derudover gældende... idet klagerens specifikke oplysning til kommunen om, at hendes udbetaling ville ophøre, hvis hun nåede op på 19 timer forekommer påfaldende, og kan have påvirket den opnåede arbejdstid jf. afsnit 2.4.6...'

I vores indsendte klage til Ankenævnet af 26. marts 2021 (Bilag 2) og i [klagerens] første klage (Bilag 3), har vi klart redegjort for denne misforståelse.

Dertil skal det fremhæves, at [klageren] som tidligere fremført selv tog initiativ til gennemførelse af et selvbetalt stresshåndterings kursus. Et kursus, som hun havde bedt PFA om at medvirke i, men som blev afvist fra PFA side.

Dette stresskursus måtte imidlertid afsluttes, da stresscoachen i oktober 2019 får mistanke om depression, som skulle behandles, før forløbet kunne fortsætte. Af bilag 4 (se bilag) fremgår status af hhv. 15. august og 31. oktober fremgår, at [klageren] i august havde en selvscore på 52 – for en periode, hvor [klageren] ikke har været blevet mødt af krav. 31. oktober er denne score faldet til 32 og ... har noteret 'mulig depression'. Ligeledes fremgår det af 'Vurdering af stressbelastning', at [klageren] har 60% belastning.

Der er for os en skærende kontrast mellem en påstand om, at [klageren] ikke vil op i tid og det faktum, at [klageren] selv initierer og finansierer et stresshåndteringskursus. Man kan næsten fristes til, at stille spørgsmålet om PFA's manglende ønske om, at hjælpe [klageren] tilbage på arbejdsmarkedet skyldes, at PFA allerede dengang havde forstået, at kurset ikke ville hjælpe [klageren] tilbage?

Hvis [klageren] havde haft evnen til at påvirke det offentlige i den grad, som [selskabet] anfører, hvorfor får [klageren] så afslag på hendes forespørgsel omkring fleksjob?

Vi skal bede ankenævnet om at pålægge [selskabet], at føre bevis for denne påstand.

Samtidig skal dette 'udsagn', ses i sammenhæng med LÆ145 af 17. oktober 2018 (Bilag 3A), hvoraf de fremgår:

- 'Vil [klageren] kunne varetage et fuldtidsarbejde på sigt'
 - o 'Det er tvivlsomt'
- 'Beskrivelse af funktionsevnen'
 - o '... Det skønnes umiddelbart, at pt. På nuværende tidspunkt kan arbejde sig op til måske 12-13 timers ugentligt arbejde'
- 'Forslag til socialmedicinske behandlingsmuligheder'
 - o 'Et fleksjob på 12t/uge i nogle år kan eventuelt give en stabilitet i hverdagene, som med tiden kun være til gavn for pt's helbred. Jeg er bekendt med....'

I afslutningen af pkt. 3.1.8 angiver [selskabet]:

'Med henvisning til sagsfremstillingen i afsnit 2.5.4 -2.5.6. er det også PFA's opfattelse, at klagers fysiske overskud i privatlivet bør kunne omsættes til et højere arbejdsmæssigt funktionsniveau.'

Ad. 2.5.4 punkt d:

'Og klager har samtidig magtet at ordne mange praktiske opgaver i hjemmet i forbindelse med klargøring af kontor til hendes ægtefælles virksomhed på deres hjemadresse, samt oprydning af værelser og rensning af fliser med en højtryksrenser m.v. '

For at sætte disse opgavers omfang i et faktuel perspektiv, fremgår nedenfor af hhv. billede 1 af den omtalte gård, hvor [klageren] har rensset fliserne, dog over to omgange, mens billede 2+3 viser [klagerens] mands virksomhed, som [klageren] har hjulpet med 'klargøring af kontor'.

...

[Klagerens] erhvervsevne vurderes jf. PFA's definition ud fra: '*..., hvad der sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignede uddannelse, anciennitet og alder...*'

Er det usædvanligt, at man påtager sig praktiske opgaver i hjemmet?

I vores klageskrift s. 4 adresserer vi dette punkt.

Fakta:

- Hjælp til klargøring af ægtefælles virksomhed på hjemadresse er kontor på 8-10 kvm. I et rækkehus på 109 kvm. (Se billede 2+3)
- Rensning af fliser med en højtryksrenser - 156 kvm. Grund, heraf 109 kvm. Bolig (i to etager) (Se billede 1)
- o Rensningen relaterer sig alene til gården og faktisk kun halvdelen af 156 kvm.
- Arbejdet er foregået over en periode på 2½ måned – EFTER at praktikforløbet var afsluttet.
- PFA forholder sig HELLER IKKE til [klagerens] situation i funktionsskema af 28. oktober 2019 (Bilag 5), heraf fremgår bl.a. at:
- [Klageren] ikke har et stort aktivitetsniveau
- [Klageren] kæmper med søvnproblemer

Er det et fuldt billede af, hvad omfanget af dette arbejde har været? – Dertil er svaret 'nej' og det er på ingen måde rimeligt, at man på det grundlag konkluderer, at dette arbejde derved kan omsættes til arbejdstid, hvis [klageren] i øvrigt skal sammenlignes med fuldt erhvervsdygtige personer.

Slutteligt fremhæver PFA som argument i pkt. 2.4.6:

'..at det fortsat gik godt, men at klager på grund af ny terrasse havde malet og klargjort til håndværkere, hvilket gav dage med hovedpine og træthed'.

Hvis maling og klargøring til håndværkere kan påvirke så meget, hvordan skal det så i væsentlig grad omsættes til en løbende øget arbejdstid? Vi snakker igen førnævnte rækkehus på 109 kvm. på 156 kvm. grund fordelt på gårdhave og baghave, hvilket sætter helt naturlige begrænsninger i opgavens omfang.

Lad os i den forbindelse fastslå, [klagerens] indblanding er maling og klargøring – IKKE bygning af terrasseoverdækning.

Af billede 4+5 nedenfor vises den omtalte terrasse, herunder de 12 stolper/planker som [klageren] har malet til overdækningen, blot så opgavens omfang kan perspektiveres.

...

Vores kommentarer punkt: 2.5.6 a+c

[Selskabet] fremfører i pkt. 2.5.6.a:

'Klager har siden 2008 lidt af psykiske gener, som hun igennem en længerevarende periode har været i stand til at arbejde med'.

Vi må kraftigt opponere imod denne udlægning. [Klageren] var i 2007/2008 udsat for mobning på arbejdspladsen, men at konkludere, at [klageren] har været i stand til at arbejde med dette gennem en længerevarende periode, siger jo intet om [klagerens] situation på tidspunktet for PFA's uberettigede stop af udbetaling.

2007/2008 ligger nu 13 år tilbage, vi må bede [selskabet] forholde sig til [klageren] situation i om omkring den uberettigede stop af udbetaling.

[Selskabet] fremfører i pkt. 2.5.6.C: *'Klager var til samtale på kommunen 28. november 2019, hvoraf det fremgår, at det gik meget bedre i forhold til klagers stresstilstand, og at sagsbehandlernes vurderede, at klager havde mange ressourcer og evner, som kunne bruges på det ordinære arbejdsmarked' (se omtale i vores sidste klage).'*

Dette står dog i modstrid med PSYK 125 s. 90 af 127 dateret 8. december 2019 (Bilag 6), som [selskabet] vælger ikke at fremføre. Af dette fremgår:

- '[Klageren] har haft en periode med forværrede stress symptomer...'
- 'Behandlingen hos undertegnede handler om en accept af, at dette niveau aldrig genfindes...'
- 'Vi arbejder på....., hvor [klageren] er relativt symptomfri og har en vis livsglæde i hverdagen'
- 'Hun føler sig nemt presset og har brug for at tingene går meget langsomt frem..'
- 'Det jeg kan sige er, ... at [klageren] har brug meget langsom optrapning...'

[Selskabets] fremføring af, at alt går godt, står også i modstrid med den objektive undersøgelse foretaget af Speciallæge i Psykiatri ... s. 120-125 af 127 dateret 11. oktober 2019 (Bilag 7).

Af konklusionen fremgår:

- 'Tilstanden skønnes af have en ikke ringe indflydelse på hendes arbejdsevne'
- 'Der skønnes ikke at være uoverensstemmelse mellem hendes klager og de objektive fund. '
- 'Det er svært at udtales sig..... , men jeg ville forvente, at der godt kunne blive tale om et læn-gerevarende forløb'

Kigger man samtidig på dokumentet udfærdiget af ... Læge i Socialmedicin af 9. juli 2020 (Bilag 8), kan man side 13 af 15 under Vurdering og konklusion læse:

- 'Der er tale om en kompleks problemstilling blandet fysisk, psykisk og social karakter. [Klageren] har haft en længere periode med mange belastninger..... er fortsat præget af daglig hovedpine, og nakke-/rygsmerter.'
- 'Der synes i forløbet, at være en vis bedring og [klageren] beskriver yderligere bedring i ugerne op til besøget, i forbindelse med en rolig periode.'
- '[Klagerens] forløb ... været langvarigt og på trods af relevant udredning og behandling er der ikke opnået betydelig bedring, hvorfor funktionsevnen vurderes varigt og væsentligt nedsat'

Forløbet viser, at når [klageren] får ro, så bedres situationen, men ikke i væsentlig grad, hvorfor man kan stille spørgsmålet om PFA's stop af udbetaling har været givende for [klagerens] tilbagevenden.

Vi kan derfor ikke genkende [selskabets] fremførelse.

[Selskabets] vurdering af erhvervsevnen

Som nævnt indledningsvist, så har [selskabet] gjort det meget klart, at bevisbyrden påligger forsikringstager.

Vi har oplyst, at [klageren] siden klagen fremsendt for 3 måneder siden har informeret om, at [klageren] er indgået i ny jobafklaringsforløb startende med 2*2 timer som anbefalet af Klinisk Funktion/Socialmedicinsk Klinik.

PFA's 'argumentation' imod disse fakta, som underbygger, at [klagerens] erhvervsevne er væsentligt nedsat er: *'..ikke er et spørgsmål om, hvor meget klager faktisk arbejder, men en vurdering af, hvad hun med rimelig bør kunne arbejde.'*

Vi har ikke kommet med påstanden om, at [klagerens] erhvervsevne er 4 timer ugentligt, men at tilsidesætte fakta på denne måde er bekymrende, da forløbet klart underbygger, at [klagerens] erhvervsevne ER nedsat med mere end halvdelen.

Men hvis PFA ville forholde sig til fakta, så fremgår det af LÆ145 (side 72 ud af 127), dateret 18. december 2019 (Bilag 9), at [klageren] i anden arbejdsprøvning viste, at [klageren] startende på 9 timer kom op på 14,5 timer, men det fremgår også klart:

'Jo flere timer, hun kom op på, jo mindre kunne hun præstere, og jo mere havde hun behov for hvile i hjemmet. Havde således meget svært ved at opretholde almindelige dagligdagsaktiviteter, ved siden af sit 14,5 timers praktikophold.'

dertil skal det bemærkes, at lægen fortsætter:

- 'aktuelt har pt. således, at almindelige sociale aktiviteter skal nøje planlægges'
- '..og skal have mulighed for at have en hviledag, dagen efter, da hun stort set er sengeliggende dagen derpå'
- 'Får aktuelt medicinsk behandling for depression...'
- Prognosen er svært at skønne..... pt nok har blivende nedsat funktionsevne. Behandlingsmulighederne er ved at være udtømte...'
- '3. Diagnoser
 - o Depression
 - o Tilpasningsreaktion
 - o Kronisk træthedssyndrom obs. Pro.
- 5. Beskrivelse af funktionsevnen
 - o Aktuelt betydeligt nedsat funktionsevne

Rette skånehensyn vs. [klageren] vurdering af hendes generelle erhvervsevne.

I pkt. 3.1.7 er det PFA opfattelse (hertil har vi noteret, at PFA ikke laver en vurdering, men bygger deres afgørelse på opfattelser), at [klageren] ikke har leveret dokumentation for, hun '...fra den 1. september 2019 ikke er i stand til at bestride et relevant arbejde på mere end halv tid i et erhverv med de rette skånehensyn'

Dette er problematisk, da [selskabet] under pkt. 2.3.1 henviser til 'hvad der sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelser, anciennitet og alder'.

I pkt. 2.5.7 skriver [selskabet] '.... ikke skulle kunne bestride relevant arbejde på mere end halv tid i et erhverv med rette skånehensyn i form af bl.a. enkle og velstrukturerede arbejdsopgaver, lave arbejdstempo og arbejde som ikke er fysisk krævende med muligheder for hvile og pauser'.

Så når [selskabet] angiver, at [klageren] efter deres opfattelse har en erhvervsevne på +18,5 timer, så er det med et lavere arbejdstempo i enkle og velstrukturerede arbejdsopgaver og mulighed for hvile og pauser.

Hvordan er dette foreneligt, med en vurdering op imod 'fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelser, anciennitet og alder'?

Dertil skal [klageren] lægge alle private ressourcer i sit arbejdsliv.

PFA's oplysningspligt

Vi noterer os, at [selskabet] mener, at PFA i deres brev af 7. februar 2019 oplyser 'at forsikringer ville fortsætte til den 1. december 2019'.

[Klageren] genansøger 12. juli 2019, men får først afklaring 23. januar 2020, hvor PFA vælger IKKE at orientere [klageren] om hendes muligheder, men alene forholder sig til et brev fremsendt næsten 1 år tidligere.

Vi skal bede ankenævnet tage stilling til dette spørgsmål, da vi noterer os, at PFA mener, at dette har været håndteret korrekt i [klagerens] sag, hvilket vi formoder bygger på en juridisk opfattelse.

Vi noterer os samtidig, at [selskabet] ikke finder [klagerens] kritik relevant og at man derfor ikke i fremtiden bør kunne forvente en mere rettelig information til sygdomsramte forsikrede, hvis udbetaling ophører.

Vores kommentarer til 2.4.4

[Selskabets] formulering under pkt. 2.4.4 er for os noget uklar. [Selskabet] angiver bl.a. '..at jobkonsulenten den 21. december 2018 har noteret, at klager har beskrevet arbejdsmiljøet som konkurrencepræget...

Referencen til det meget konkurrenceprægede arbejdsmiljø relaterer sig til [klagerens] ansættelse hos [virksomhed1]. I arbejdsprøvningen gennemført 16/5-2018 til 31/5-2019, var [klagerens] job, bl.a. bestående af sortering af klistermærker og ikke præget af et konkurrencepræget miljø og til trods for dette, var resultatet af [klagerens] arbejdsprøvning en arbejdstid på maksimalt 14,5 timer i en meget beskyttet stilling.

Af notatet 'Opfølgningsmøde praktik [virksomhed3] 24-5-2019' (Bilag 10) fremgår:

- '[Klageren] har den sidste tid arbejdet 15 t. Om ugen fordelt over 3 dage i tiden er der indlagt pauser (læs IKKE effektiv arbejdstid) Den tidligere øgning af tiden fungerede ikke for [klageren], da hun blev øget træt og fik hovedpine.
- '[Klageren] har kort transportvej ca. 5 min.'
- 'Den sidste tid har [klageren] haft en opgave hvor hun har talt
- Disse skulle tælles i ti stk. puttes i poser, [klageren] fik i alt talt 15.000 stk., [klageren] havde samtidig andre opgaver, som hun havde fået tidligere, disse blev ikke udført, da hun følte press både arbejdsmæssigt men også privat, da de skulle have fødselsdag og ikke havde gjort rent i huset i flere måneder, grundet mangelen på overskud.'

Dette viser, at en arbejdstid udover 15 timer inkl. pauser ikke er realistisk, hertil bemærket, at opgaverne har været enkle! – dette faktum bør [selskabet] acceptere.

Afsluttende bemærkninger:

Vi er opmærksomme på, at vi også har måtte bede om udsættelse grundet sommerferien samt at [klageren] har haft det skidt pga. øgede stresssymptomer, men vi skal bede [selskabet] om, straks ved modtagelsen af dette klageskriv at bekræfte, hvorvidt man vil overholde den givne tidsfrist."

Selskabet har den 5/10 2021 bl.a. anført:

"1 SUPPLERENDE SAGSFREMSTILLING OG ANBRINGENDER**1.1 Ad bevisbyrden**

1.1.1 Indledningsvis fremhæves, at det er klager, der som forsikrede har bevisbyrden for, at hun opfylder betingelserne for udbetaling af erhvervsevnetabsydelse og præmiefritagelse, jf. PFA's forsikringsbetingelser, bilag D og omfattende retspraksis herom. Det er fortsat PFA's opfattelse, at klager ikke har løftet denne bevisbyrde og således ikke har bevist, at hendes generelle erhvervsevne er nedsat med mindst halvdelen.

1.2 Ad klagers bemærkninger til PFA's vurdering af klagers erhvervsevne

1.2.1 Klager har fremført, at 'PFA ikke laver en vurdering, men bygger deres afgørelse på opfattelser'. Denne påstand bestrides i det hele som grundløs, idet der henvises til, at PFA i overensstemmelse med selskabets sædvanlige praksis ved vurdering af en forsikringstagers erhvervsevnetab har foretaget en helhedsvurdering på baggrund af alle oplysningerne i sagen.

1.2.2 For så vidt angår klagers bemærkning om, at PFA's vurdering af klagers erhvervsevne er uforenelig med, hvad der fremgår af forsikringsbetingelserne, skal det bemærkes, at det fremgår af forsikringsbetingelsernes pkt. 6.1.1.1, bilag D, at den forsikredes erhvervsevne vurderes at være nedsat i dækningsberettiget grad 'hvis den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder'. Der er således tale om en sammenligning i henhold til indtjeningsgrundlaget for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelser, anciennitet og alder. Det fremgår herefter af betingelserne, at vurderingen 'sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse'. Klager må således have misforstået eller overset, at vurderingen sker under hensyn til bl.a. klagers helbredstilstand, og at PFA netop tager hensyn hertil ved at foreslå *'et erhverv med rette skånehensyn i form af bl.a. enkle og velstrukturerede arbejdsopgaver, lavere arbejdstempo og arbejde som ikke er fysisk krævende med muligheder for hvile og pauser'*, jf. svarskriftets afsnit 2.5.7. På baggrund heraf må det afvises, at PFA's vurdering af klagers erhvervsevne skulle være uforenelig med, hvad der fremgår af forsikringsbetingelserne.

1.2.3 Klager har endvidere fremført, at PFA's egen lægekonsulent anerkender, at klagers erhvervsevne er nedsat, og at 'nogen' i PFA mener, at lægekonsulentens konklusion ikke er korrekt'. Det skal i den forbindelse bemærkes, at PFA selv sagt ikke bestrider PFA's egen lægekonsulents vurdering og konklusion, men at det fremgår af PFA's lægekonsulents senere vurdering, bilag K, og af de yderligere lægelige akter i sagen, at der har været en løbende bedring af klagers psykiske gener, og at klager endnu ikke er tilstrækkeligt arbejdsprøvet. Det fremgår således af PFA's lægekonsulents senere vurdering af 7. januar 2020, bilag K, s. 18-19, at: *'Der ses ikke at være en væsentlig primært lægelig årsag til hendes sygdomsmeddelelse, men mere en social og personligheds-mæssig årsag til hendes problemer. Dette ud fra de kommunale og lægelige oplysninger. Der vurderes ikke*

at være aktuelle helbredsforhold/diagnoser der nedsætter funktionsevnen væsentligt - og EE vurderes ikke nedsat med ½ hverken i eget eller generelt erhverv.'

1.2.4 Dette har PFA bl.a. lagt vægt på ved vurderingen af klagers erhvervsevne. PFA har endvidere lagt vægt på, at det ikke er lægeligt dokumenteret, at klagers praktik har forværret hendes tilstand, at klager er ung, og at der ikke er dokumenteret væsentlige fysiske skånehensyn. Der henvises i det hele til svarskriftets afsnit 3.5.6 og 3.1.7 herom. Det er i den forbindelse vigtigt at bemærke, at PFA ikke bestrider, at klager har gener eller smerter i et vist omfang. PFA gør imidlertid gældende, at den funktionsevne og det aktivitetsniveau, som klager har ifølge sagens akter, er udtryk for, at hun rent faktisk er i stand til varetage et erhverv på mere end halv tid med rette tiltag og eventuelle skånehensyn og under alle omstændigheder, at klagers oplysninger om sin funktionsevne og aktivitetsniveau er væsentligt uforenelige med det foreliggende materiale.

1.2.5 Det af klager fremførte om, at PFA 'ikke tillægger faktuelle data objektiv værdi' bestrides i sin helhed. Af de seneste lægelige akter i sagen kan der bl.a. henvises til epikrise af 9. juli 2020 fra læge i socialmedicin, ... bilag 8, hvor klager har fremhævet, at lægen vurderer, at '*på trods af relevant udredning og behandling er der ikke opnået betydelig bedring, hvorfor funktionsevnen vurderes varigt og væsentligt nedsat*'. Det bemærkes imidlertid, at det fremgår af samme epikrise, at det '*På nuværende tidspunkt tilrådes at fokusere på at bringe [klagerens] ressourcer på spil mhp. at opnå tilknytning til arbejdsmarkedet med de nævnte skånehensyn*', og at '*Det vurderes ikke på nuværende tidspunkt relevant med henvisning til Center for Komplekse Symptomer, som tidligere foreslået via egen læge, men det kan ikke udelukkes, at det ved manglende progression eller forværring i [klagerens] helbredstilstand, vil blive relevant på et senere tidspunkt*'. Som anført under afsnit 1.2.3 ovenfor, er klager endnu ikke tilstrækkeligt arbejdsprøvet. Med henvisning til ovennævnte udtalelser fra læge, ... bilag 8, er det PFA's opfattelse, at det er nødvendigt at arbejdsprøve klager yderligere med henblik på at opnå tilknytning til arbejdsmarkedet med de nævnte skånehensyn, som tilrådet af lægen i epikrise af 9. juli 2020, bilag 8.

1.2.6 Klager har endvidere fremhævet psykiater, ... undersøgelse af 11. oktober 2019, bilag C, og at det bl.a. fremgår heraf, at klagers tilstand har indflydelse på hendes arbejdsevne, og at der er overensstemmelse mellem hendes klager og de objektive fund. Det fremgår imidlertid også af denne psykiatriske undersøgelse, at klager alene '*opfylder kriterierne for at være på grænsen til lettere depression og heller ikke en egentlig angsttilstand*', og at psykiateren ved undersøgelsen fik '*indtryk af det samme som den praktiserede psykiater, men ikke en så udtalt personlighedsforstyrrelse, at den berettiger til en sådan diagnose*', hvorved der henvises til den tidligere behandlende psykiaters opfattelse af klagers tilstand som værende en '*tilpasningsreaktion hos en person med en komplicerende sensitiv og følsom personlighed*'. Hertil kan det endvidere tilføjes, at det fremgår af LÆ145 af 18. december 2019, bilag 3A, at klager '*Får aktuelt medicinsk behandling for depression og har på det sidste mærket bedring i humøret*'.

1.2.7 PFA har i forbindelse med sagen for Ankenævnet forelagt de seneste lægelige akter i sagen, herunder klagers bilag 6 ('PSYK 125'), bilag 9 ('LÆ 145') og bilag 8 (sociallægenotat), for PFA's lægekonsulent, som på baggrund af dette materiale har vurderet som følger, bilag K, s. 6-8: '*Psyk 125 (p 92 af 129) 03.12.2019 ved psykolog ...*

...

Kommentar til Psyk 125:

FT vurderes relativt symptomfri dec.19. At praktik da kunne startes gradvist op med hensyntagen til at FT hurtigt oplever sig presset. At der var forventning om at FT gradvist - over en længere pe-

riode end normalt - kunne nå op i nærheden af et normalt niveau. Dog næppe fuld tid, men væsentligt over ½ tid.

...

- LÆ 145 egen læge 18.12.19.

...

Kommentar til LÆ 145:

FT gennemgået lang forløb med ca. samme (subjektive) symptomer, været i flere behandlingsforløb. Bedret i sidste periode. Der er fortsat symptomer, Egen læge overvejer derfor om FT har anden psykiatrisk diagnose end belastningsreaktion, også da en sådan normalt ikke varer flere år, hvis belastningen ophører. (De diagnoser som egen læge overvejer afkræftes ved de seneste undersøgelser, herunder ved psykiater og i Klinisk Funktion). Der vurderes ikke at være væsentligt nyt helbredsmæssigt i Læ 145 fra egen læge.

...

- Speciallægeepikrise 24. marts 2020 psykiater

...

Kommentar:

Ingen ny diagnose. Har ved første samtale med psykiater evt. let - moderat depression, der behandles medicinsk. Behandles også for søvnproblematik. Herefter ikke depressive symptomer. FT bedres ift smerter (der skyldes muskelspændinger), humøret bedres, og søvnen normaliseres. Tilstanden vurderes generelt bedret i denne periode.

...

- Klinisk Funktion. Sociallægenotat 9.juli 2020: Undersøgelsen foretaget da der er divergens i oplysninger om diagnoser og funktionsniveau

...

Kommentar:

Intet væsentligt nyt om helbred udover der var/er indtruffet bedring op til undersøgelsen. Og at der psykisk, kognitivt og personligheds-mæssigt er konstateret en relativt og nær normal tilstand. At der ikke er fundet behov for yderligere behandling/udredning og at der i praktik anbefales fast kontaktperson. Samt gradvis optrapning. Der er ikke peget på øvre tidsgrænse eller specifikke helbredsmæssige skånehensyn- udover den gradvise optrapning. Den langvarige belastning er beskrevet lidt mere uddybende, herunder at der foruden den arbejdsmæssige belastning også har været hjemlige sociale forhold der (langvarigt) har været medvirkende (husprojekt, ægtefælles sygdom samt [barns] søvnproblemer). Disse belastninger skønnes aftaget. I journalen LÆ 275 fra Klinisk Funktion vurderes der ikke at være fremkommet helbreds- oplysninger der ændrer tidligere vurdering af EE.

Samlet vurdering: Ovenstående oplysninger er ret enslydende med tidligere refererede. FT har i en længere periode været belastet af arbejdsmæssige og private, sociale forhold og udviklet belastningssymptomer bl.a. med muskelspændinger, hovedpine og søvnbesvær. Langsomt og gradvist bedret, herunder under forløb ved psykolog, psykiatere. Bedret under seneste forløb ved psykiater ... også delvist grundet mindre belastning, herunder privat/socialt. Også bedret omkring medio 2020 op til undersøgelsen i klinisk funktion. Her genkendes ikke den tidligere beskrevne følsomme og sensitive person. Beskrives her kognitivt normalt fungerende og med god reflektionsevne ved almindelig samtale. Udover muskelspændinger, hvor der iværksættes gradueret træning ved fysioterapeut ikke yderligere udrednings/behandlingsforslag.

Der anbefales fast kontaktperson ved praktik. Gradvis optrapning i praktikken (også grundet langvarigt fravær).

Vurderer ikke at ovenstående oplysninger ændrer på tidligere vurdering af at den generelle EE ikke nedsat med ½ af helbredsmæssige grunde.'

1.2.8 Det fremgår således af PFA's lægekonsulents vurdering ovenfor, at der ikke er fremkommet nogen helbredsoplysninger i sagen der giver anledning til en ændret vurdering af klagers erhvervsevne, hvor erhvervsevnen ikke blev vurderet nedsat med halvdelen hverken i eget erhverv eller generelt, jf. bilag K, s. 8. Det er PFA's opfattelse, at denne udtalelse fra lægekonsulent bør tillægges betydelig vægt i sagen, dette særligt henset til, at lægekonsulenten har foretaget en vurdering af klagers erhvervsevne også på baggrund af de seneste lægelige akter i sagen. Lægekonsulentens vurdering må derfor anses for at være retvisende for klagers nuværende helbredstilstand og samlet set har klager således ikke et dækningsberettiget erhvervsevnetab.

1.2.9 For så vidt angår klagers kommentarer til svarskriftets afsnit 2.4.4., ændrer dette ikke på PFA's

opfattelse af, at en arbejdstid på mere end 15 timer inklusiv pauser ikke er urealistisk for klager, når der tages hensyn til det af lægen anbefalede om et arbejde med fleksible mødetider, hvor arbejdsopgaverne er velstrukturerede, enkle, afgrænsede og forudsigelige, og hvor der er mulighed for at skifte mellem forskellige fysiske arbejdsstillinger, samt at foretage hvile og pauser undervejs,

jf. bilag 8. Det af klager anførte vedrørende svarskriftets afsnit 2.5.5 d ændrer desuden ikke på PFA's opfattelse af, at klagers praktiske opgaver i hjemmet med oprydning af værelser og rensning af fliser med videre er udtryk for, at klager har et vist fysisk og psykisk overskud i privatlivet, og at dette bør kunne omsættes til en højere arbejdsmæssigt funktionsniveau.

1.2.10 PFA er således fortsat af den opfattelse, at klager er i stand til at arbejde mere end halv tid i et psykisk hensyntagende og skånsomt job, såsom et mere rutinepræget administrativt job med flere praktiske eller manuelle arbejdsopgaver uden mange deadlines, stress og pres, og med mulighed for ekstra pauser for at forebygge udtrætning, dette også henset til klagers kroniske træthedssyndrom, jf. bilag 9.

1.3 Ad 'misforståelse' af opnået arbejdstid

1.3.1 Klager har opponeret imod svarskriftets afsnit 3.1.8, som klager *'på ingen måder finder passende', og klager har i forbindelse hermed bedt ankenævnet om at pålægge PFA at føre bevis for en angivelig 'påstand om, at [klageren] ikke vil op i tid'*. Klagers bemærkninger herom beror imidlertid på en ubeføjet overfortolkning af svarskriftets afsnit 3.1.8. PFA har således ikke fremført, at klager har påvirket offentlige myndigheder utilbørligt. Som det fremgår af svarskriftets afsnit 3.1.8 har PFA alene anført, at klagers meget specifikke oplysning til kommunen om, at hendes udbetaling fra PFA ville ophøre, hvis hun nåede op på at arbejde 19 timer forekommer påfaldende, og at det ikke kan udelukkes, at klagers fokus i den henseende har haft indflydelse på den af klager faktisk opnåede arbejdstid. Det af klager anførte om PFA skulle have et *'manglende ønske om at hjælpe [klageren] tilbage på arbejdsmarkedet'* må desuden tilbagevises som grundløst.

1.4 Ad PFA's rådgivning og oplysningspligt

1.4.1 Klager har gjort gældende, at hun ikke har fået rimelig og objektiv rådgivning fra PFA i forhold til privat videreførsel af hendes forsikringsdækninger, og at PFA derved ikke har opfyldt sin oplysningspligt.

1.4.2 PFA finder ikke klagers kritik i relation til PFA's rådgivning og oplysningspligt i sagen relevant, og det bestrides i det hele at PFA's rådgivning og information til klager har været mangelfuld. Det fremgår således af PFA's brev til klager af 7. februar 2019, bilag A, at PFA har vurderet, at klager vil kunne arbejde mere end halv tid igen pr. 1. september 2019. Ved samme brev gjorde PFA klager opmærksom på, at hun skulle tage stilling til, hvad der skulle ske med hendes forsikringsordning fra den 1. december 2019, idet udbetalingen fra PFA ville ophøre pr. 1. september 2019. PFA oplyste endvidere, at forsikringerne fortsatte til den 1. december 2019, og at såfremt PFA ikke hørte fra klager inden den nævnte dato, ville ordningen ændres til en indbetalingsfri ordning uden forsikringsdækninger. Klager meddelte imidlertid ikke PFA en stillingtagen til, hvad der skulle ske med hendes forsikringsordning fra den 1. december 2019, såfremt revurderingen ikke gik hendes vej. Klagers forsikringsordning overgik herefter til en indbetalingsfri ordning fra den 1. december 2019.

1.4.3 PFA modtog klagers genansøgning af 12. juli 2019 om udbetaling af forsikringsdækning for tab af erhvervsevne fra den 1. september 2019, og ved brev af 23. januar 2021 [2020], bilag B, traf PFA afgørelse om ikke at genoptage udbetalingen af tab af erhvervsevnedækning fra den nævnte dato, fordi PFA vurderede, at klagers generelle erhvervsevne ikke længere var nedsat med mindst halvdelen. Det skal i den forbindelse bemærkes, at PFA ved deres brev af 23. januar 2021 [2020], udtrykkeligt beklagede den lange ekspeditionstid, jf. bilag B.

2 SAMMENFATTENDE ANBRINGENDER

2.1 Sammenfattende er det fortsat PFA's opfattelse, at klager ikke har godtgjort, at hendes generelle erhvervsevne - ud fra en helbredsmæssig vurdering - er varigt nedsat med mindst halvdelen efter den 1. september 2019, og at PFA derfor har været berettiget til at standse udbetalingerne under klagers erhvervsevnetabsforsikring efter den 1. september 2019, da klager ikke har godtgjort, at hun opfylder forsikringsbetingelserne efter dette tidspunkt."

Parterne har yderligere kommenteret sagen over for nævnet i indlæg af 2/12 2021, 13/1 2022 og 26/1 2022.

Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 11/10 2019 fremgår bl.a.:

"Objektivt psykisk:

Objektivt psykisk:

Hun er bevidsthedsklar og orienteret. Hun er velsoigneret. Hun er meget på vagt over, om jeg er ansat i PFA. Stemningslejet skønnes ikke at være nedsat. Hun er lidt agiteret, meget talende med normal stemmestyrke, men hun kan afbrydes. Der bemærkes ikke formelle tankeforstyrrelser. Der er under samtalen ikke problemer med koncentrationsevne eller hukommelse

...

Hun fremkommer ikke med noget psykotisk under samtalen. Der er foretaget vurdering med Hamiltons depressionsskala (17-items), hvilket giver 12 points dvs., at hvis der er tale om depression, skønnes denne at være på grænsen til depressiv episode af lettere grad.

Konklusion:

Det drejer sig om en ...-årig kvinde, som har flere tilfælde af stress og depression i den biologiske familie. Hun har i 2008 følt mobning på sin arbejdsplads og måtte have psykologbehandling efter

dette. I forbindelse med barsel og tilbagevenden på arbejde følte hun sig stresset, hvilket gav søvnproblemer, problemer med hukommelse, muskelspændinger og hovedpine. Hun blev sygemeldt i 2016 og har været i virksomhedspraktik på nedsat tid i det efterfølgende forløb. Nogle af symptomerne er bedret siden, men hun er stadig præget af problemer med tendens til træthed, hovedpine og udtalte muskelspændinger, når hun føler sig presset. Den tidligere behandlende psykiater opfattede tilstanden som en tilpasningsreaktion hos en person med en komplicerende sensitiv og følsom personlighed.

Ved nuværende undersøgelse får jeg indtryk af det samme som den praktiserende psykiater, men ikke en så udtalt personlighedsforstyrrelse, at den berettiger en sådan diagnose. Specielt skønner jeg ikke ud fra det kliniske indtryk, at der er tale om depression, på trods af, at hun formelt opfylder kriterier for at være på grænsen til lettere depression og heller ikke en egentlig angsttilstand. Der er ikke mistanke om en psykotisk tilstand.

Tilstanden skønnes at kunne være påvirket også af hjemlige problemer, dels en ægtefælle med piskesmældslæsion og dels problemer i forhold til [barn]. Tilstanden skønnes at have en ikke ringe indflydelse på hendes arbejdsevne. Der skønnes ikke at være uoverensstemmelse mellem hendes klager og de objektive fund.

Diagnosen er således F43.2 tilpasningsreaktion, som har varet længere end sædvanligt, hvilket skønnes dels at skyldes personlighedsstrukturen og belastninger som ovenfor anført. Det er svært at udtale sig om prognosen, da de komplicerende faktorer fortsat er til stede, men jeg ville forvente, at der godt kunne blive tale om et længerevarende forløb. Psykoterapi er anbefalet behandling til denne tilstand."

Af udtalelse af 3/12 2019 fra klagerens psykolog fremgår bl.a.:

"[Klageren] har haft en periode med forværrede stresssymptomer, formodentligt fordi hun satte al sin lid til, at et 12 ugers stresskursus ville kunne føre hende tilbage til det niveau, hun var på før tilpasningsreaktionen kom - altså for over 3 år siden.

Behandlingen hos undertegnede handler om en accept af, at dette niveau aldrig genfindes, og hvilket niveau, der så kan findes i stedet. Vi arbejder på at finde lige netop det niveau, hvor [klageren] er relativt symptomfri og har en vis livsglæde i hverdagen. Hun føler sig nemt presset og har brug for at tingene går meget langsomt frem for et kunne være i krav og forventninger fra omverdenen.

Vi er begrænset af at få 6 timer om året fra PFA, og jeg ved ikke om vi får nogle til 2020, hvorfor jeg ikke kan give en videre behandlingsplan. Det jeg kan sige er, at [klageren] har brug for meget langsom optrapning i en given virksomhed, hvor der er forståelse for, at hun nemt bliver presset. Jeg vil anbefale det dobbelte af, hvad jeg normalt anbefaler folk, når de skal tilbage i arbejde efter en stressreaktion, altså minimum 24 ugers optrapning til fuld tid. Her vil jeg også overveje om det er realistisk at stile efter fuld tid."

Af generel helbredsattest fra egen læge af 18/12 2019 fremgår bl.a.:

"Sygemeldt siden feb 2016, således i snart 4 år, med stress, tilpasningsreaktion. Har gennem tiden haft med svingende intensitet, hovedpine, muskelsmerter og spændinger, udtalt søvnbesvær, koncentration og hukommelsesbesvær, mm. Har gennem tiderne haft af flere omgange, psykolog samtaler, psykoterapi, været på selvbetalt stresshånteringskurs mm. Har via psykiater haft medicinsk behandling for søvnproblematikken. Har gennem jobcenter fået lavet speciallægeerklæning hos en psykiater.

Har af 2 omgange på ca 1 år været i praktik. 1. år i mere fysisk betonet arbejde, hvor hun startede med 4 t/uge og kom op på 12 t/uge. 2. år mere mentalt krævende arbejde, hvor hun startede med 9 t/uge og endte på 14,5 t/uge. Jo flere timer, hun kom op på, jo mindre kunne hun præstere, og jo mere havde hun behov for hvile i hjemmet. Havde således meget svært ved at opretholde almindelige dagligdagsaktiviteter, ved siden af sit 14,5 times praktikophold."

Af vurdering af 9/7 2020 fra socialmedicinsk klinik fremgår bl.a.:

"VURDERING OG KONKLUSION

Vedrørende helbred og funktionsniveau:

Der er tale om en kompleks problemstilling af blandet fysisk, psykisk og social karakter. [Klageren] har haft en lang periode med mange belastninger arbejdsmæssigt og privat, og er fortsat plaget af daglig hovedpine og nakke-/rygsmerter, samt svær træthed og koncentrationsbesvær. Der synes i forløbet af være set en vis bedring og [Klagerens] beskriver yderligere bedring i ugerne op til besøget her, i forbindelse med en rolig periode. [Klagerens] forløb har dog været langvarigt og på trods af relevant udredning og behandling, er der ikke opnået betydelig bedring, hvorfor funktionsevnen vurderes varigt og væsentligt nedsat. [Klageren] er i forløb ved psykiater ... og er påbegyndt behandling for depression. Det er kendt at arbejdsrelateret stress kan medføre depression og det vurderes, at det i særdeleshed er de tidligere nævnte belastninger, på arbejdspladsen samt privat, der har medført en noget langvarig belastningsreaktion og senere depression. [Klageren] er af tidligere psykiatere beskrevet som havende en følsom og sensitiv personlighed og man får indtryk af, at [klageren] har en tendens til at havne i konflikter. Der har dog tidligere været en langvarig og stabil tilknytning til arbejdsmarkedet, og [klageren] beskriver selv at have fungeret godt socialt, fraset de nævnte episoder med mobning.

På nuværende tidspunkt tilrådes at fokusere på at bringe [klagerens] ressourcer i spil mhp. at opnå tilknytning til arbejdsmarkedet med de nævnte skånehensyn. Det vurderes ikke på nuværende tidspunkt relevant med henvisning til Center for Komplekse Symptomer, som tidligere foreslået via egen læge, men det kan ikke udelukkes, at det ved manglende progression eller forværring i [klagerens] helbredstilstand, vil blive relevant på et senere tidspunkt. [Klageren] anbefales efter vurdering ved afdelingens fysioterapeut at foretage graderet træning i form af ca. 20 min gang dagligt, daglig bevægelse/dans og evt. yoga, på et niveau der tillader samtidig varetagelse af dagligdags gøremål. Desuden anbefales, at der foretages en visitationssamtale i hjemmet, mhp. behov for aflastende tiltag i en periode, da både [klageren] og [klagerens] mand har helbredsmæssige udfordringer.

Skånebehov:

Ved evt. praktik anbefales at starte på ca. 2x2 timer/uge med efterfølgende langsom optrapning i tid i tæt samarbejde med [klageren], samt fleksible mødetider, med mulighed for at møde senere på dage med symptomforværring. [Klageren] beskriver sig selv som meget pligtopfyldende og op-

lever at hun i sin iver, kommer til at overgøre arbejdsopgaver, med smerter til følge. Det anbefales derfor at [klageren] tilknyttes en fast kontaktperson på arbejdspladsen, til støtte ved håndtering af arbejdsopgaver og energiforvaltning, såvel som støtte til relationer på arbejdspladsen. Der anbefales en nærliggende arbejdsplads med fokus på et godt socialt miljø, samt hvor hun ikke udsættes for kraftige lys- og lydindtryk, herunder frarådes skærmarbejde. Arbejdsopgaver bør være velstrukturerede, enkle, afgrænsede og forudsigelige uden krav til koncentration, hukommelse og tempo, samt af ikke fysisk krævende karakter og med mulighed for stillingsskifte, hvile og pauser undervejs."

Af klagerens kommunale akter fremgår bl.a.:

"Opfølgningsmøde praktik [virksomhed3] - 08/04/19

[Klageren] synes selv at det går godt i praktikken, men har været træt og haft lidt udfordringer grundet de har fået lavet ny terrasse i deres hus hvilket har krævet en del af hende. [Klageren] har malet og gjort klar til håndværker, hvilket har bevirket at hun har haft mange dage med øget træthed og hovedpine.

...

Bliver stadig træt, hvilket gør at hun skal prøve at begrænse sin ressourcer. [Klageren] har planer om at nedtrappe indtag af sovemedicin yderligere, dette bliver gjort i samarbejde med lægen.

[Klageren] har den sidste tid efter ferie haft øget hovedpine og træthed hvilket skyldes at de har fået bygget ny terrasse, der har taget en del af hende tid og kræfter samtidig med at hun har skulle passe praktikken, hvilket har været hårdt for hende.

De dage hvor [klageren] har haft hovedpine har hun ofte skiftet over til en anden opgave der var mindre krævende samt holdt de pauser der har været nødvendigt

For at få tingene til at gå op har [klageren] haft byttet dage således at hun har haft to dage i træk.

Arbejdstid:

Arbejdstiden ændres til mandag 3t., tirsdag 4t, torsdag 4t. samt fredag 4t. i alt 15t. pr. uge. [Klageren] får herved endnu en dag på men er ikke villig til at gå yderligere op i tid end de 15 t. da hun mener det vil blive for hårdt.

...

[Klageren] fortæller at i fremtiden vil hun prioriterer familien først, da hun føler at det er vigtig for hende. [Klageren] har forsikring og oplyser at hvis hun kommer over 19t. stopper de med at betale. [Klageren] forventer ikke at arbejdsgiver vil kunne ansætte hende, da tingene er lidt stramme i øjeblikke grundet manglende ordre.

...

07.05.2019 09:34 Telefonsamtale omkring arbejdstid:

[Klageren] har kontaktet ut. da hun ikke synes at de fungerer med fire dage om ugen.

[Klageren] er blevet mere irriteret og træt siden hendes praktiktid er blevet ændret til fire dage i stedet for tre dage. [Klageren] forklarer at hun er brug for at have hvile dage imellem de dage hun er i praktikken for at kunne få det til at fungerer.

[Klagerens] mand har bemærket at hun er blevet mere irriteret ind hun var tidligere og synes heller ikke at det fungerer at hun skal være i praktikken fire dage om ugen.

Da vi ændre dagene forblev timeantallet på det samme så det er ikke timerne der er det afgørende men det at fremmøde to dage i træk.

...

Opfølgningsmøde praktik [virksomhed3] - 24/05/19

[Klageren] synes at hun har mistet gejsten i det hun laver. [Klageren] fortæller at hun har ordnet arkivrum, hvor hun fik hjælp, da hun på et tidspunkt syntes at det var for uoverskueligt, hvilket hjalp meget.

[Klageren] har mange aktiviteter privat som hun synes fylder meget, men det er aktiviteter som fødselsdage, kobberbryllup og lignende som hun ikke bare kan undlade at deltage i. [Klageren] får hurtig hovedpine når der er mange ting, hovedpinen kan tit varer en uge. [Klageren] synes hele tiden at hun bliver slået tilbage til hvor hun var før.

Arbejdsgiver:

Arbejdsgiver synes at den sidste periode har været meget turbulens, hvor [klageren] har været meget ustabil.

Arbejdsgiver synes at [klageren] har gået til opgaverne med stor energi, specielt oprydningsopgaverne, da hun synes at disse er sjove, dog har der været kontoropgaver, der har fået love at ligge, da [klageren] har ned prioriteret disse, og der ikke er nogen som rykker for at de skal gøres færdige.

[Klageren] har været meget selvkørende, arbejder stabilt har dog brug for afveksling i opgaverne [klageren] har været god til oprydning og arkivering, der dog tog lidt længere tid.

Helbred:

Føler sig hurtigt træt og frustreret. Mangler tit energi, hvilket gør at [klageren] ikke får udført så meget derhjemme.

[Klageren] har i øjeblikke problemer med højre håndled, lægen mener at det er seneskedehindebetændelse, da hun har haft det tidligere. [Klageren] har taget et håndledsbind på, hvilket hjælper, dog har hun svært ved at betjene PC.

[Klageren] synes selv at hun har stor forståelse hjemmefra, men hendes mand er frustreret og har det også svært i øjeblikke, da han har opsagt sin stilling, da han ikke længere kunne håndtere det store pres. [Klageren] oplyser at det er noget han har ville gøre længe, men at hun hver gang har talt ham fra det, men denne gang kunne hun ikke. [Klageren] fortæller at de har en opsparing og at de godt vil kunne klare sig et stykke tid indtil han finder andet arbejde.

Arbejdstid:

[Klageren] har den sidste tid arbejdet 15t. om ugen fordelt over 3 dage i tiden er der indlagt pauser. Den tidligere øgning af tiden fungerede ikke for [klageren], da hun blev øget træt og fik hovedpine.

Generelt:

[Klageren] mener selv at hun har nået sin grænse og tænker om hun skal skifte spor og lave noget helt andet end kontor. [Klageren] har set på jobannoncer og har haft ringet til en arbejdsgiver for at høre om hun evt. kunne få noget hos dem på 15t. men var her blevet afvist, selvom hun havde prøvet at overbevise dem.

[Klageren] kunne godt tænke sig job med arkivering i en større virksomhed. Vi taler kort om hvilket andre muligheder der kunne være, hvor der ikke ville være det store ansvar evt receptionist etc.

...

[Klageren] giver udtryk for at hun godt kunne tænke sig evt. at komme i en anden praktik, men helst i en større virksomhed, da hun føler at det har været svært at komme ind på medarbejderne i denne praktik, der har kun været enkelte personer som hun har været knyttet til.

...

...

Jobsamtale afholdt...

Afholdt d.: 10.07.2019

...

[Klageren] har afsluttet virksomhedspraktik 31.05.2019, hvor hun nåede op på godt 15 timer/uge. [Klageren] følte sig presset i forhold til, at nogle opgaverne skulle laves hurtigt, og hun havde svært ved at prioritere opgaverne. ... [Klageren] har været forsøgt øget i tid, men hun fik hovedpine og blev mere træt, hvorfor man valgte at gå tilbage til de 15 timer. [Klageren] fortæller, at hun har været meget glad for at gå hjemme de sidste 6 uger, idet hun har fået ordnet en masse, blandt oprydning af værelser og klargøring af ægtefællens kontor, idet han har startet egen virksomhed. [Klageren] nævner, at ægtefællen har sagt, at hun måske på sigt kan blive ansat i hans virksomhed. [Klageren] har også rensat fliser med højtryksrenser og ordnet andre praktiske ting, som hun var bagud med. ... [Klageren] spørger ind til fleksjob, men hun oplyses om, at vi ikke ser hende i den målgruppe, og at vi er overbeviste om, at hendes arbejdsevne kan udvikles endnu mere, og at hun

nok skal komme tilbage til arbejdsmarkedet på ordinære vilkår. ... [Klageren] oplyser, at hun fortsat er i forløb hos psykologen, og jeg spørger ind til, om dette forløb ikke er et stressforløb. [Klageren] siger, at der har været så meget andet, der har fyldt, at de blandt andet har drøftet problemerne med [barn] og andre private ting, men at der selvfølgelig også har været snakket lidt om stress, men at det ikke har været det, der har fyldt mest."

...

HENVISNINGSSKEMA TIL VIRKSOMHEDSKONSULENT...

28.11.2019

...

Helbred/Skånebehov der skal tages højde for i forløbet: Praktikken skal foregå i et roligt miljø med velstrukturerede opgaver og uden ansvar.

...

Jobsamtale afholdt

...

Afholdt d.: 22.06.2020

...

Beskæftigelsesrettet indsats:

[Klageren] siger, at hun slet ikke kan overskue at skulle starte i en virksomhedspraktik, som hun har det nu. For at kunne eksistere skal hun sove middagssøvn hver dag, og hun kan kun de mest nødvendige ting.

...

Helbred/behandlings forløb:

[Klageren] siger, at hun synes, hun får det værre og værre."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"6. Særlige pensionsvilkår for PFA Erhvervsevne

6.1. Løbende udbetaling af erhvervsevneforsikring og indbetalingssikring

PFA Pension udbetaler løbende erhvervsevneforsikring og yder Indbetalingssikring, hvis den forsikrede uafbrudt i mindst 6 måneder (karensperioden) har nedsat erhvervsevnen i dækningsberettiget grad som følge af sygdom eller ulykkestilfælde.

6.1.1. Definition af erhvervsevnenedsættelsen

6.1.1.1. Nedsættelse i dækningsberettiget grad

Erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis den forsikrede - efter PFA Pensions skøn - ikke længere er i stand til at tjene mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse.

Den forsikrede har ikke ret til løbende erhvervsevneforsikring og Indbetalingssikring under ansættelse i en stilling, der finansieres helt eller delvist af det offentlige som følge af nedsat erhvervsevne, medmindre den generelle erhvervsevne er nedsat til 50 procent eller mindre af den fulde erhvervsevne, og den forsikredes indtjening (summen af arbejdsindtægt og eventuelle sociale og andre offentlige ydelser og tilskud) er nedsat til 50 procent eller mindre af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder."

Nævnet udtaler:

Klageren, der er født i 1980'erne og uddannet indenfor kontorarbejde, blev sygemeldt i februar 2016 på grund af en arbejdsmæssig belastningsreaktion med symptomer på stress, muskelspændinger, hovedpine, diarré, hukommelsesproblemer og søvnbesvær. Hun blev på grund af fortsat sygemelding opsagt med fratræden den 31/5 2017. Klageren var i virksomhedspraktik fra den 22/8 2017 til den 4/5 2018, hvor hun kom op på en ugentlig arbejdstid på 12 timer. Klageren var herefter i en ny virksomhedspraktik fra den 16/5 2018 til den 31/5 2019, hvor hun var i stand til at arbejde 15 timer om ugen fordelt på 3 arbejdsdage. Klageren er den 22/2021 be-

gyndt i et nyt praktikforløb med en ugentlig arbejdstid på 4 timer. Klagerens forsikringsordning er ophørt pr. 1/12 2019.

Selskabet har ydet midlertidig dækning for tab af erhvervsevne frem til den 1/9 2019, hvor selskabet standsede udbetalingerne af helbredsbetingede ydelser., da selskabet overgik til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne, som selskabet vurderede, ikke var dokumenteret nedsat med mindst halvdelen. Selskabet har anført, at der ikke foreligger lægelig dokumentation for, at hun efter den 1/9 2019 ikke kunne arbejde på mere end halv tid, at klager har været i stand til at arbejde med sine psykiske gener, at der har været en løbende bedring af disse gener, og at klager endnu ikke er fuldt arbejdsprøvet. Selskabet har videre anført, at klageren er ung, og at der ikke er væsentlige fysiske skånehensyn. Selskabet har derudover anført, at det ikke er retvisende, at klageren alene var i stand til at arbejde 15 timer om ugen, idet klagerens private forhold har haft negativ indflydelse på hendes arbejdsevne, og at klageren overfor kommunen havde oplyst, at udbetalingen fra selskabet ville stoppe, hvis hun arbejdede mere end 19 timer.

Klageren har anført, at hendes erhvervsevne er varigt og væsentlig nedsat med mere end 50 %, at hun derfor fortsat er berettiget til at modtage ydelser fra selskabet, og at hun ikke har oplevet en forbedring af generne. Klageren har derudover anført, at hendes virksomhedspraktik viste, at det ikke er muligt for hende at arbejde mere end halv tid. Klageren har også anført, at arbejdsopgaver, som hun har udført i hjemmet, er af betydeligt mindre omfang end beskrevet af selskabet. Klageren har også anført, at hun gennemført et selvbetalt stresshåndteringskursus, hvilket viser, at hun har et ønske om bedring og om at vende tilbage til arbejdsmarkedet, og det derfor at misvisende, når selskabet forsøger at tegne et billede af, at hun ikke har ønsket at arbejde mere end halv tid.

Af notat om kommunalt opfølgningsmøde af 8/4 2019 vedrørende klagerens praktikforløb fremgår det, at klageren "synes selv at det går godt i praktikken, men har været træt og haft lidt udfordringer grundet de har fået lavet ny terrasse i deres hus hvilket har krævet en del af hen-

de. [Klageren] har malet og gjort klar til håndværker, hvilket har bevirket at hun har haft mange dage med øget træthed og hovedpine. ... [Klageren] har den sidste tid efter ferie haft øget hovedpine og træthed hvilket skyldes at de har fået bygget ny terrasse, der har taget en del af hende tid og kræfter samtidig med at hun har skulle passe praktikken, hvilket har været hårdt for hende. ... Arbejdstiden ændres til mandag 3t., tirsdag 4t, torsdag 4t. samt fredag 4t. i alt 15t. pr. uge. [Klageren] får herved endnu en dag på men er ikke villig til at gå yderligere op i tid end de 15 t. da hun mener det vil blive for hårdt. ... [Klageren] fortæller at i fremtiden vil hun prioritere familien først, da hun føler at det er vigtigt for hende. [Klageren] har forsikring og oplyser at hvis hun kommer over 19t. stopper de med at betale".

Af kommunalt opfølgningsmøde af 24/5 2019 vedrørende klagerens praktikforløb fremgår det, at klageren "synes at hun har mistet gejsten i det hun laver. [Klageren] fortæller at hun har ordnet arkivrum, hvor hun fik hjælp, da hun på et tidspunkt syntes at det var for uoverskueligt, hvilket hjalp meget. [Klageren] har mange aktiviteter privat som hun synes fylder meget, men det er aktiviteter som fødselsdage, kobberbryllup og lignende som hun ikke bare kan undlade at deltage i. [Klageren] får hurtig hovedpine når der er mange ting, hovedpinen kan tit varer en uge. [Klageren] synes hele tiden at hun bliver slået tilbage til hvor hun var før. ... [Klageren] har i øjeblikket problemer med højre håndled, lægen mener at det er seneskedehindebetændelse, da hun har haft det tidligere. [Klageren] har taget et håndledsbind på, hvilket hjælper, dog har hun svært ved at betjene PC. [Klageren] synes selv at hun har stor forståelse hjemmefra, men hendes mand er frustreret og har det også svært i øjeblikket, da han har opsagt sin stilling, da han ikke længere kunne håndtere det store pres. ... [Klageren] har den sidste tid arbejdet 15t. om ugen fordelt over 3 dage i tiden er der indlagt pauser. Den tidligere øgning af tiden fungerede ikke for [klageren], da hun blev øget træt og fik hovedpine. [Klageren] mener selv at hun har nået sin grænse og tænker om hun skal skifte spor og lave noget helt andet end kontor. [Klageren] har set på job-annoncer og har haft ringet til en arbejdsgiver for at høre om hun evt. kunne få noget hos dem på 15t. men var her blevet afvist, selvom hun havde prøvet at overbevise dem".

Af kommunalt notat af 10/7 2019 fremgår det, at klageren "fortæller, at hun har været meget glad for at gå hjemme de sidste 6 uger, idet hun har fået ordnet en masse, blandt oprydning af værelser og klargøring af ægtefællens kontor, idet han har startet egen virksomhed. ...[Klageren] har også rensset fliser med højtryksrenser og ordnet andre praktiske ting, som hun var bagud med. ... [Klageren] spørger ind til fleksjob, men hun oplyses om, at vi ikke ser hende i den målgruppe, og at vi er overbeviste om, at hendes arbejdsevne kan udvikles endnu mere, og at hun nok skal komme tilbage til arbejdsmarkedet på ordinære vilkår. ... [Klageren] oplyser, at hun fortsat er i forløb hos psykologen, og jeg spørger ind til, om dette forløb ikke er et stressforløb. [Klageren] siger, at der har været så meget andet, der har fyldt, at de blandt andet har drøftet problemerne med [barn] og andre private ting, men at der selvfølgelig også har været snakket lidt om stress, men at det ikke har været det, der har fyldt mest.

Af psykiatrisk speciallægeerklæring af 11/10 2019 fremgår det, at "Den tidligere behandlende psykiater opfattede tilstanden som en tilpasningsreaktion hos en person med en komplicerende sensitiv og følsom personlighed. Ved nuværende undersøgelse får jeg indtryk af det samme som den praktiserende psykiater, men ikke en så udtalt personlighedsforstyrrelse, at den berettiger en sådan diagnose. Specielt skønner jeg ikke ud fra det kliniske indtryk, at der er tale om depression, på trods af, at hun formelt opfylder kriterier for at være på grænsen til lettere depression og heller ikke en egentlig angsttilstand. Der er ikke mistanke om en psykotisk tilstand. Tilstanden skønnes at kunne være påvirket også af hjemlige problemer, dels en ægtefælle med piskesmældslæsion og dels problemer i forhold til [barn]. Tilstanden skønnes at have en ikke ringe indflydelse på hendes arbejdsevne. Der skønnes ikke at være uoverensstemmelse mellem hendes klager og de objektive fund. Diagnosen er således F43.2 tilpasningsreaktion, som har varet længere end sædvanligt, hvilket skønnes dels at skyldes personlighedsstrukturen og belastninger som ovenfor anført. Det er svært at udtale sig om prognosen, da de komplicerende faktorer fortsat er til stede, men jeg ville forvente, at der godt kunne blive tale om et længerevarende forløb. Psykoterapi er anbefalet behandling til denne tilstand".

Af vurdering af 9/7 2020 fra socialmedicinsk klinik fremgår det, at klageren "har haft en lang periode med mange belastninger arbejdsmæssigt og privat, og er fortsat plaget af daglig hovedpine og nakke-/rygsmerter, samt svær træthed og koncentrationsbesvær. ... **Skånebehov:** Ved evt. praktik anbefales at starte på ca. 2x2 timer/uge med efterfølgende langsom optrapning i tid i tæt samarbejde med [klageren], samt fleksible mødetider, med mulighed for at møde senere på dage med symptomforværring. [Klageren] beskriver sig selv som meget pligtopfyldende og oplever at hun i sin iver, kommer til at overgøre arbejdsopgaver, med smerter til følge. Der anbefales en nærliggende arbejdsplads med fokus på et godt socialt miljø, samt hvor hun ikke udsættes for kraftige lys- og lydindtryk, herunder frarådes skærmarbejde. Arbejdsopgaver bør være velstrukturerede, enkle, afgrænsede og forudsigelige uden krav til koncentration, hukommelse og tempo, samt af ikke fysisk krævende karakter og med mulighed for stillingskifte, hvile og pauser undervejs".

Ophør af ydelser og præmiefritagelse.

Af forsikringsbetingelsernes punkt 6.1.1.1. fremgår det, at "erhvervsevnen er nedsat i dækningsberettiget grad, hvis den forsikrede – efter PFA Pensions skøn – ikke længere er i stand til at tjene mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder. Bedømmelsen sker på grundlag af en helhedsvurdering under hensyn til den forsikredes helbredstilstand, uddannelse og tidligere beskæftigelse".

Nævnet bemærker, at udgangspunktet for, hvornår selskabet er berettiget til at overgå til en vurdering af den generelle erhvervsevne, er, når forsikredes tilstand har stabiliseret sig i en grad, hvor det kan vurderes, at hun fremadrettet ikke vil være i stand til at vende tilbage til sin tidligere funktion.

Nævnet finder, at selskabet har været berettiget til at overgå til en vurdering af klagerens generelle erhvervsevne den 1/9 2019. Nævnet har lagt vægt på, at klageren på dette tidspunkt havde været sygemeldt i omkring 3½ år, og at klageren var i kommunal udredning og havde gennemført to praktikforløb.

Efter almindelige forsikringsretlige principper er det den, der rejser et krav, der skal bevise rigtigheden og størrelsen heraf.

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at hendes generelle erhvervsevne mellem den 1/9 2019 og den 1/12 2019, hvor forsikringen ophørte, har været nedsat i dækningsberettigende grad, og at hun med de rette skånebehov ikke vil være i stand til at tjene mere end 50 procent af, hvad der er sædvanligt for fuldt erhvervsdygtige personer med lignende uddannelse, anciennitet og alder.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på klagerens unge alder og på, at hun under sin arbejdsprøvning var i stand til at arbejde 15 timer om ugen, og at hun ved opfølgningsmøde den 24/5 2019 oplyste, at hun havde mistet gnisten i arbejdet, at hun havde mange private aktiviteter, som fyldte meget, og at hun havde haft arbejdsopgaver, som ikke var udført på grund af pres arbejdsmæssigt og privat.

Nævnet har også lagt vægt på, at det fremgår af den psykiatriske speciallægeerklæring af 11/10 2019, at det vurderes, at der ikke er tale om en depression, at klagerens tilstand skønnes påvirket af hjemlige problemer, og at diagnosen herefter vurderes til at være en tilpasningsreaktion.

Nævnet har også lagt vægt på, at det fremgår af de kommunale akter, at kommunen har vurderet, at klageren ikke er i målgruppe for fleksjob, at hendes arbejdsevne kan udvikles, og at hun "nok skal komme tilbage til arbejdsmarkedet på ordinære vilkår".

Nævnet har derudover lagt vægt på, at det fremgår af klagerens kommunale akter, at hendes tilstand også er påvirket af en række private forhold, at hun overfor kommunen har oplyst, at hendes psykologforløb hovedsageligt har omhandlet disse forhold, og at klageren derudover har oplyst, at hun ville prioritere familien først, og at selskabet ville standse hendes dækning, hvis hun arbejdede mere end 19 timer om ugen.

Nævnet har endeligt lagt vægt på, at de skånehensyn – der fremgår vurdering af 9/7 2020 fra socialmedicinsk klinik – ikke tilsiger, at klageren ikke skulle kunne arbejde mere end halv tid på det brede arbejdsmarked.

Sagsbehandling og rådgivning

Klageren anfører, at selskabet ikke har ydet rimelig og objektiv rådgivning. Klageren har anført, at selskabet ved brev af 7/2 2019 oplyste, at forsikringerne ville fortsætte til den 1/12 2019, men at selskabet i forbindelse med afgørelse af 23/1 2020 ikke orienterede klageren om hendes muligheder.

Efter en gennemgang finder nævnet, at klageren ikke har bevist, at selskabet har ydet klageren ansvarspådragende mangelfuld rådgivning. Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at betale erstatning til klageren på et almindeligt, erstatningsretligt grundlag.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at selskabet ved brev af 7/2 2019 gjorde klageren opmærksom på, at indbetalingerne til hendes ordning ville ophøre pr. 1/12 2019, og at hun derfor skulle kontakte selskabet for at oplyse, hvad der fremover skulle ske med ordningen. Efter det oplyste må nævnet lægge til grund, at klageren ikke kontaktede selskabet vedrørende eventuel videreførelse af ordningen.

Nævnet har også lagt vægt på, at selskabets behandling af klagerens ansøgning af 12/7 2019 om fortsat dækning efter den 1/9 2019 ikke suspendede fristen den 1/12 2019, og at klageren ikke har godtgjort omstændigheder, der skulle kunne have givet hende en berettiget forventning herom.

Som følge heraf

Ankenævnet *for* Forsikring

38.

96674

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'P. Thønnings', is written over a light blue rectangular background.

Peter Thønnings